

Bundel - Commissie Voldoende water en droge voeten van 19 maart 2025

Agenda bijlagen

20250319 Verslag commissie VWDV - vastgesteld

- 1 Opening en vaststelling agenda
- 2 Voorstellen t.b.v. besluitvorming AB
- 2.1 Kaders vaarbeleid
 - Dossier 4100 voorblad
 - AB-voorstel kaders vaarbeleid
 - Vragen en beantwoording commissies 19 maart 2025
- 3 Terugkoppeling door de portefeuillehouders
- 3.1 Voortgangsrapportage majeure projecten watersysteem
 - Dossier 3991 voorblad
 - Voortgangsrapportage cie Voldoende water en droge voeten 19-03-2025
- 3.2 Communicatieboodschap afschalen extra hoogwatermaatregelen De Kempen
 - Dossier 4167 voorblad
 - Persbericht 'Nog steeds last van twee extreem natte jaren'
- 4 Ontwerpverslag van de vergadering van de commissie Voldoende water en droge voeten d.d. 13 november 2024
 - 20241113 Verslag Cie VWDV concept t.b.v. CIE VWDV 20250319
- 5 Rondvraag
- 6 Sluiting

Verslag van de vergadering van de Commissie Voldoende water en droge voeten op 19 maart 2025 bij Waterschap De Dommel te Boxtel

Aanwezige commissieleden:

Mevrouw M.W.A. Bemelmans (Water Natuurlijk), de heer M.G.M de Bijl (Water Natuurlijk), de heer A.A.M. Houbraken (BBB), de heer J.J.M. Jacobs (CDA), de heer G.A.J Knoop (VVD), mevrouw J. Lammers (PvdD), de heer J. Opschoor (50PLUS), mevrouw M. Reinbergen (PvdD), de heer B.F.A.M. van Rijckevorsel (Natuurterreinen), de heer W.S.H.M. Rombouts (PvdA), mevrouw M.P. van Santvoort (AWP), de heer H.J.J.H. Schepers (Werken aan Water), de heer A.T.J.M van Selst (BBB), mevrouw V.T.C. Slegers (voorzitter), de heer B. Steunenbergh (VVD), de heer C.A.A.A. Tönissen (PvdA), de heer G. Verhoeven (CDA) en mevrouw M.H.E. van der Zanden-van Rooij (Ongebouwd)

Aanwezige leden dagelijks bestuur:

Mevrouw M.M. Ruijs, de heer M.J.P.A. Tholen, de heer V.E.C. Lokin en de heer S.J. Peeters (t.b.v. agendapunt 3.2)

Tevens zijn aanwezig:

De heer M. Timmermans (commissiesecretaris), mevrouw M. Borst (DT-lid), mevrouw M. de Lange (bestuursondersteuner), de heer M. Olthuis (bestuursadviseur), technische ondersteuning Avex en Verslagbureau More Support (notulist)

Afwezig met kennisgeving:

N.v.t.

- 1 Opening en vaststelling agenda [13.03 uur]**
De *voorzitter* opent de vergadering en heet de aanwezigen welkom.
De *voorzitter* veronderstelt dat de aanwezigen bekend zijn met de vergaderregels en gaat over naar het agendavoorstel.
De agenda wordt conform voorstel vastgesteld.
- 2 Voorstellen t.b.v. besluitvorming AB**
- 2.1 Kaders vaarbeleid**
Vincent Lokin
Advies uit te brengen over het voorstel aan het AB tot
1. Vaststellen van de kaders van het vast te stellen vaarbeleid

De heer *Lokin* verzorgt een korte inleiding. In 2021, in COVID19-tijd, heeft het waterschap geconstateerd dat het druk bleek te zijn op de Dommel. Het beleid bleek onvoldoende op orde om goed te kunnen optreden in deze situatie. Afgesproken is om hier iets mee te gaan doen, hetgeen in de huidige bestuursperiode is opgepakt. Het vaststellen van het beleid betreft een bevoegdheid van het DB, maar het lijkt de heer Lokin wijs en gewenst om met de commissieleden de kaders door te spreken om vervolgens het AB de kaders te laten vaststellen. De heer Lokin hoort graag de reflecties van de commissieleden op het voorliggende stuk.

De heer *Rombouts* vraagt wat precies gaat veranderen ten opzichte van het huidige beleid. Dit wordt niet duidelijk uit de voorliggende kaders.

De heer *De Bijl* verwijst naar de kaders. Op verzoek van de Brabantse Waterschappen heeft Alterra in 2012 een rapport opgesteld over de combinatie van vaarrecreatie en beekgebonden natuur in Noord-Brabant. Alterra heeft goed gekeken naar de invloed van vaarrecreatie op de biologie. Per soort groep heeft onderzoek plaatsgevonden. De heer *De Bijl* geeft een voorbeeld uit elke categorie. Hieruit blijkt dat vaarrecreatie strijdig is met de KRW-doelen. De heer *De Bijl* stelt voor dat het rapport van Alterra naar alle fracties wordt verstuurd, zodat iedereen daar kennis van kan nemen.

Op pagina drie zijn de uitgangspunten benoemd. Een van de uitgangspunten is het faciliteren van nautische recreatie. De heer *De Bijl* vindt dit tot op zekere hoogte begrijpelijk; een goede zonering is van belang. Echter, er is geen begrip voor het stimuleren van nautische recreatie. De heer *De Bijl* stelt voor dit doel te vervangen door: "Nautische recreatie mag geen schade brengen aan natuur en ecologie."

De beken liggen vaak in het hart van natuurgebieden; dit betreft ook Natura2000-gebieden. WDD is in dat geval eigenaar van de beek. Terwijl de natuurbeheerders de opdracht hebben om de natuur ter plaatse zo goed mogelijk te beheren, wordt op deze ambitie ingebroken door in hetzelfde gebied bijvoorbeeld vaarrecreatie toe te staan. De terreinbeheerders zijn tot nog toe niet betrokken geweest bij de aanpassingen ten behoeve van de vaarrecreatie, terwijl de beken het hart zijn van die natuurgebieden. Het zou fatsoenlijk zijn als WDD de beslissingsbevoegdheid wat betreft vaarrecreatie in natuurgebieden neerlegt bij de terreinbeheerders en dat geldt zeker voor de Natura2000-gebieden.

In België maken Natuurpunt en Groen Pelt zich sterk om afvaarten in het broedseizoen te beperken; dit vanwege het negatieve effect op een van de Natura2000-gebieden. WDD zou deze lijn kunnen volgen.

Een ander uitgangspunt is dat toegestane recreatie verantwoord moet zijn. Onduidelijk blijft daarbij vanuit wie deze verantwoordelijkheid wordt bekeken: vanuit de recreant, de ondernemer, de waterbeheerders, de functie van het natuurtype of de bewoners van de rivieren. Voorkomen moet worden dat schade aan oevers en beken optreedt, rommel achtergelaten wordt en luidruchtige personeels- en vrijgezellenfeesten in stiltegebieden worden gehouden. Uiteraard vindt de fractie het een goed idee om motorboten te vervangen door fluisterboten.

Tot slot, volgt een tweetal procedures. In de procesbeschrijving geeft het DB aan, dat na de tervisielegging van een concept en de vastlegging van het kader door het AB, een uitwerkingskader nautisch beheer wordt opgesteld waar geen bezwaar en beroep meer op mogelijk is. Daarnaast zou er een evaluatie van het beleidskader dienen plaats te vinden. De fractie gaat ervan uit dat het DB een tijdspad opstelt wat aan het dossier wordt toegevoegd en op korte termijn met het AB wordt gedeeld, bijvoorbeeld via een Memorie van Antwoord.

De heer *Rombouts* heeft begrip voor het betoog van Water Natuurlijk en de PvdA-fractie staat ook achter dit betoog. Echter, gevraagd wordt of het gaat om alle watergangen die WDD beheert of slechts de watergangen in de Natura2000-gebieden.

De heer *De Bijl* zou willen starten met de Natura2000-gebieden en wil de natuurbeheerders laten meespreken in de besluitvorming over het nautisch beleid.

De heer *Jacobs* meldt dat het CDA zich goed kan vinden in voorliggende kaders. De fractie wil echter toevoegen dat het water niet alleen van de natuur is, maar ook van de mens, als zijnde onderdeel van de natuur.

In de kaders is vermeld dat op termijn op de Beneden-Dommel wordt overgegaan op elektrisch varen. Dit gebeurt in samenspraak met de recreatiepartners. Gevraagd wordt of dit alleen geldt voor verhuurbedrijven van vaartuigen of ook voor particuliere vaarders. Daarnaast wordt gevraagd hoe dit beleid gehandhaafd gaat worden.

De heer *Van Rijckevorsel* kan zich in grote lijnen vinden in hetgeen voorligt. Het is goed om te lezen dat voorgenomen wordt om de recreatie verder te verduurzamen. Dit gebeurt al op grote delen van de Dommel met inzet van elektrische vaartuigen. Inderdaad dient afstemming plaats te vinden met de aanpalende eigenaren wat betreft de recreatie in en rond het water in het gebied. Het gesprek betreft ook de mogelijkheden om uit het vaartuig te stappen. Je wilt immers voorkomen dat men in het aanpalende gebied gaan rondlopen. Dat kunnen natuurgebieden zijn, maar het kan ook om akkers of weilanden gaan. Immers, het waterschap kan de recreatie wel toestaan, maar dat betekent niet dat de aanpalende eigenaar dit ook toestaat. Hierover dient afstemming plaats te vinden.

De heer *Jacobs* noemde de handhaving. Dit is een terecht punt. Ook de fractie Natuurterreinen wil graag weten hoe dit opgepakt gaat worden.

De heer *Knoops* sluit zich aan bij de vragen van de voorgaande sprekers. Daaraan toevoegend wordt gevraagd hoe particulieren geïnformeerd gaan worden over de watertransitie en het werk van het waterschap.

Mevrouw *Van der Zanden* verwijst naar pagina vijf en citeert: *“Zo veel mogelijk openstellen tot recreatie, mits dit niet leidt tot risico voor de ecologie of het natuurlijk watersysteem.”* Het betoog van Water Natuurlijk aanhorend, is er op deze manier geen varen meer mogelijk. Gevraagd wordt hoe een toetsingskader wordt opgesteld en hoe dit gehandhaafd gaat worden.

Op pagina zes wordt aangegeven dat regelmatig overleg plaatsvindt met belanghebbenden. Gevraagd wordt of zij ook worden betrokken bij het opstellen van het vaarbeleid of slechts mogen reageren wanneer het beleid reeds is opgesteld door het waterschap.

Tot slot, wordt gevraagd wat er gedaan wordt wanneer de nieuwe regelgeving strijdig blijkt met de reeds bestaande bedrijvigheid.

De heer *Opschoor* kan zich in grote lijnen vinden in de geformuleerde kaders. De vragen van de fractie 50PLUS zijn reeds ingebracht door voorgaande sprekers.

Mevrouw *Lammers* sluit zich aan bij de constatering bij de heer *De Bijl*, dat dit vaarbeleid conflicterend is met de KRW-doelen. De PvdD concludeert dat dit voorstel nog niet klaar is voor behandeling in het AB.

Aanvullend wijst de fractie erop dat het vaarbeleid onderdeel vormt van het recreatiebeleid, hetgeen dateert uit 2013. In de tussentijd heeft het nodige onderzoek plaatsgevonden.

In het huidige voorstel is gesteld dat het totale recreatiebeleid - naast het vaarbeleid - ook beleid omvat ten behoeve van de visserij, jacht, zwemmen, recreatieve routes et cetera. In het stuk is beschreven dat uit de verkenning blijkt dat er op moment geen grote conflicten bestaan, met uitzondering van het varen. Dat betekent dat de andere onderdelen van het recreatiebeleid dus niet te hoeven worden aangepast. De fractie vindt dat onbegrijpelijk, ook in relatie tot de KRW. Als voorbeeld wordt de onderwaterjacht genoemd. Vissen zijn hoogontwikkelde gewervelde dieren met gevoel en bewustzijn, die angst en pijn kunnen ervaren. Voor vissen is de hengelsport dan ook een pijnlijke en levensbedreigende activiteit. Vaak veroorzaakt de angelbeet verwondingen in de mond. Vissen worden als ze gevangen zijn in netten gezet; dit veroorzaakt stress en hierdoor krijgen ze ook ernstige verwondingen aan huid en de vinnen. Ook beschadigt het net de schubben en de slijm laag, wat leidt tot infecties en schimmelaantasting. Als een visser met droge handen de vis pakt, dan blijft de slijm laag ook plakken aan de hand en scheurt de onderliggende huid van de vis af. Dit letsel voor de vis is vergelijkbaar met een ontveling van een menselijke huid. De hengelsport en hetgeen hieruit voortvloeit, leidt ertoe dat een substantieel deel van de vissen na terugzetting in het water, alsnog sterft. Naar schatting betreft dit een percentage tussen tien en dertig procent. De hengelsport heeft zodoende en aanzienlijke impact die zich niet beperkt tot de vis, maar ook op de gehele ecologie. De PvdD is van mening dat je absoluut niet kunt stellen – zoals wel nu in voorliggend stuk is vermeld – dat het geen grote problemen oplevert of geen aanpassing behoeft. Dan hebben we het nog niet eens over de neveneffecten van de onderwaterjacht. Dit veroorzaakt schade aan oevers, vogels en andere waterdieren die verstrikt raken. Ook al wordt dit afgeraden, wordt er nog steeds met lood gehengeld terwijl dit achterblijft in het water. Ook het lood veroorzaakt schade.

Een van de uitgangspunten van het recreatiebeleid is dat het geen noemenswaardige schade en hinder voor derden mag veroorzaken. Het toestaan van hengelen conflicteert hiermee. PvdD concludeert dat op dit moment niet met het voorstel kan worden ingestemd tenzij genoemde passage wordt geschrapt en een verdere aanpassing van het recreatiebeleid wordt overwogen.

Wat betreft het vaarbeleid, acht de fractie het positief dat gekeken gaat worden naar mogelijkheden tot het verbieden van gemotoriseerd vaarverkeer. Er is echter geen deadline gesteld, wanneer dit ingevoerd kan worden. De fractie denkt dat deze beperking, ook met het ook op de KRW, in de nabije toekomst doorgevoerd moet worden.

In het stuk wordt ook geschreven over beperking van het vaarbeleid tijdens het broedseizoen. Het broedseizoen en de exacte periodes worden niet benoemd. Ook wordt niet beschreven hoe daarop gehandhaafd gaat worden. Wat dit betreft, maakt de fractie zich zorgen.

Mevrouw *Van Santvoort* geeft aan dat de fractie blij is, dat dit onderwerp eindelijk op de agenda komt. In de voorgaande bestuursperiode heeft de fractie daar immers een aantal maal om gevraagd. Mevrouw Van Santvoort heeft geprobeerd een inspreker namens de kanobond te regelen, maar helaas hebben zij niet op de uitnodiging gereageerd. Dit vindt zij spijtig.

De fractie sluit zich aan bij de vragen van mevrouw Van der Zanden. De nadruk wordt gelegd op de communicatie naar de verhuurbedrijven. Dit is inderdaad belangrijk.

Voorts wordt opgemerkt dat veel jonge mensen gebruik maken van kano's. Deze worden op allerlei plekken te water gelaten, waardoor schade ontstaat aan de oevers. Daarnaast wordt veel alcoholische drank meegenomen. De verhuurbedrijven moeten duidelijker informatie verstrekken aan de huurders over de regels die in het gebied van kracht zijn.

De heer *Van Selst* geeft aan dat de fractie zich in de grote lijnen van het stuk kan vinden, maar heeft ook enkele kanttekeningen.

Voorgaande sprekers hebben het over de dieren en de planten in de watergangen. De heer *Van Selst* vraagt of de waterkwaliteit zodanig is dat mensen hierop mogen recreëren en of dit gemonitord wordt door het Waterschap.

Het inperken van het vaarbeleid acht de fractie BBB een utopie. Dit betreft een groeiregio en men wil graag recreëren. Daarin is de heer *Van Selst* het niet eens met de voorgaande sprekers.

De heer *Lokin* gaat over tot beantwoording van de vragen.

Wat betreft de vraag van de heer *Rombouts*, geeft spreker aan dat er beleidsmatig niet veel verandert ten opzichte van eerder bedoeld. Echter, nu gaat WDD een en ander goed inregelen en zorgen dat alle regels duidelijk zijn voor de betrokkenen. Dit geeft WDD ook handvatten om op te kunnen treden wanneer er zaken gebeuren die buiten de regels vallen. Deze regels en kaders worden in dit gesprek met het AB bepaald. Een van de zaken die concreet zal veranderen is het invoeren van elektrisch varen. In beginsel gaat WDD uit van de watergangen die nu ook reeds zijn opengesteld voor recreatieverkeer.

De heer *De Bijl* ging in op de combinatie van vaarrecreatie en ecologie. WDD heeft in het algemeen bekeken hoe hiermee om te gaan. WDD staat voor een toekomstbestendig watersysteem. Vastgesteld is dat de huidige staat van het watersysteem onvoldoende is om dit toekomstbestendig te kunnen noemen. Er moet veel gaan veranderen. Hier is ook veel geld voor nodig en de medewerking van vele partijen. WDD denkt dat het een groot belang is dat mensen zich verbonden blijven voelen met het oppervlaktewatersysteem. Om die reden wil WDD ook niet stellen *“dat de Dommel van ons is en dat daar niets meer mag, omdat dit mogelijk schade gaat berokkenen aan de ecologie of een deel daarvan”*.

WDD heeft echter wel geïnterpreteerd waar dit risico zodanig groot is dat verboden noodzakelijk zijn. Op andere locaties ziet WDD ruimte om recreatie mogelijk te maken met acceptabele risico's voor het ecosysteem. Een belangrijk punt daarbij is dat geen kanoverkeer plaatsvindt op de zijbeken, omdat deze kwetsbaar zijn. Op de Dommel, in de gemarkeerde delen op de kaart, is het aanvaardbaar om te kanoën. Dit is niet zonder voorwaarden.

De heer *De Bijl* interrumpeert. Daar waar WDD draagvlak zoekt door recreatie toe te staan, worden tegelijkertijd de belangen van Natuurmonumenten en Staatsbosbeheer geschaad. De fractie acht dit een egoïstisch motief. De belangen van de anderen moeten ook meegenomen worden door WDD. Toevallig is WDD hierin bepalend.

De heer *Lokin* vindt egoïsme een merkwaardig begrip in de context van een democratische organisatie die een taak heeft om te bepalen wat - wegende al die belangen - uiteindelijk de koers moet worden. De heer De Bijl heeft gelijk dat de belangen van de aanliggende partijen moet worden meegewogen. Dat gebeurt ook. Uiteindelijk moet WDD wel knopen doorhakken, wat aanvaardbaar wordt geacht.

Door meerdere fracties werd het belang van communicatie genoemd. WDD is met alle partijen in gesprek en probeert - alles overziende - een redelijk besluit te nemen. Uiteindelijk is WDD immers de verantwoordelijke partij in dezen.

Tot slot, geeft de heer Lokin aan dat WDD graag een doorlopende lijn wil creëren in het bepalen waar recreatie mag plaatsvinden op de Dommel. Wanneer dit niet gebeurt en bepaalde gebieden aangemerkt worden als toegestaan en andere gebieden niet, dan worden eilandjes gecreëerd. Dit bevordert de situatie ook niet. Daarom is ervoor gekozen een langere lijn te markeren waarop recreatie mag plaatsvinden. Hier zitten eventueel gebieden tussen waar andere belanghebbenden liever geen recreatie hadden gezien, beaamt de heer Lokin. Dat valt echter niet te voorkomen.

De heer *Verhoeven* interrumpeert en sluit zich aan bij de woorden van de heer Lokin. Gebruik van het woord egoïsme is heftig binnen deze context. De heer Verhoeven is van mening dat WDD het groenste waterschap van Nederland is. Dit mag ook wel eens benoemd worden: WDD doet heel veel voor de natuur.

De heer *De Bijl* interrumpeert. Dit is inderdaad wat WDD ook doet, maar het is niet meer als een fatsoensnorm om in gesprek te gaan met de aangrenzende terreinbeheerders.

De heer *Verhoeven* verwijst naar de verslagen van het breed grondwaterconvenant overleg. Er wordt goed gesproken met de NGO's, blijkt uit deze verslagen.

De heer *Lokin* gaat in op de vraag van de heer De Bijl over het stimuleren van recreatie. Het woord 'stimuleren' is gekoppeld aan recreatie in het algemeen. Feit is dat dit een element is van het recreatiebeleid in brede zin. WDD wil de beleving van het water bevorderen. WDD heeft niet het voornemen om de kanovaart te gaan stimuleren. Het begrip 'stimuleren' gaat over recreatie in brede zin en niet specifiek over het kanoën.

Contact met de terreinbeheerders is er voortdurend. Deze contacten zijn goed, maar er is ook een wederzijds begrip dat niet altijd alles kan worden opgelost in het voordeel van beiden. Daarbij is ook van belang wat de commissie voor kaders meegeeft.

Beslissingsbevoegdheid is reeds kort genoemd. WDD is verantwoordelijk en zal uiteindelijk dan ook de beslissing nemen, de standpunten van relevante partijen in acht nemende, waaronder natuurlijk de grondeigenaren.

Gevraagd wordt vanuit welk perspectief de verantwoording wordt gedefinieerd. Dat is het perspectief van de maatschappij, vertegenwoordigd door het AB. Het AB zal uiteindelijk de weging moeten maken en een besluit moeten nemen. Tussen alle belangen moet de gulden middenweg gekozen worden.

De oproep om een tijdspad te delen wordt toegezegd. Deze informatie wordt toegevoegd aan de Memorie van Antwoord.

TOEZEGGING 1 - Delen van het tijdspad kaders vaarbeleid via de Memorie van Antwoord.¹

Elektrisch varen op de Dommel geldt voor alle partijen; dis zowel voor commerciële partijen, als particulieren. De handhaving daarvan is inderdaad een punt van zorg. WDD heeft het recht om te handhaven, maar dan moet ook een reële pakkans bestaan. Feit is, dat de handhaving capaciteit beperkt is, zoals bekend. Hier kan meer op ingezet worden, maar het DB denkt niet dat dit een onderwerp is waar op dit moment veel op ingezet moet worden. Andere zaken vereisen de handhaving capaciteit en hebben meer prioriteit. De kans dat toch niet-elektrisch wordt gevaren, ondanks het opstellen van regels, is reëel.

De heer *Jacobs* interrumpeert. Gevraagd wordt of in de gesprekken die gevoerd worden ook de particuliere vaartuighouders worden meegenomen.

De heer *Lokin* geeft aan dat op dit moment geen voorbeelden bestaan van particulieren die in dit gebied varen, voor zover bekend bij de heer Lokin. Het zal echter vast wel eens voorkomen. Mocht bekend zijn dat er aanspreekpunten bestaan voor die doelgroep particulieren, dan hoort de heer Lokin dit graag.

De heer Van Rijckevorsel benadrukt het belang van de afstemming met eigenaren. Deze afstemming vindt inderdaad plaats, beaamt de heer Lokin. Zeker wanneer uitstapmogelijkheden bestaan, wordt dit zo veel mogelijk beperkt en wordt hierin samengewerkt.

Mevrouw *Van Santvoort* interrumpeert. Benadrukt wordt dat er veel recreatieve verhuurbedrijven zijn. Mevrouw Van Santvoort stelt voor om al deze bedrijven een keer uit te nodigen om samen na te denken over hoe dit in de praktijk zal gaan, wanneer deze regels geformaliseerd worden.

De heer *Lokin* geeft aan dat continu contact wordt gehouden met betrokken partijen. Dit betreft open gesprekken. De beslissingen van WDD liggen niet altijd in lijn met alle belanghebbenden. Het is goed om te melden dat ook die verhuurbedrijven zich realiseren dat er grenzen bestaan. Daar zijn zij zich echter ook van bewust. Deze gesprekken verlopen goed. In coronatijd hadden deze bedrijven heel veel aanbod en had WDD nog onvoldoende regels geformuleerd. Dit dreigde toen uit de hand te lopen. Met dit beleid probeert WDD nu duidelijk te maken wat de grenzen zijn en dat de verhuurbedrijven hieraan moeten voldoen.

De heer *Van Selst* interrumpeert. Geïnformeerd wordt naar het aantal verhuurbedrijven in dit kader.

De heer *Lokin* geeft aan dat het niet veel bedrijven zijn. Via de Memorie van Antwoord zal hij deze vraag beantwoorden.

¹ Het tijdspad is opgenomen in de Memorie van antwoord. Deze is toegevoegd aan de stukken van de AB-vergadering d.d. 2 april 2025.

TOEZEGGING 2: Delen via de Memorie van Antwoord van het aantal verhuurbedrijven in de waterrecreatie aan de Dommel.²

De heer *Rombouts* vraagt zich af of deze bedrijven vergunningsplichtig zijn.

De heer *Lokin* geeft aan dat dit niet het geval is. Op de wateren waar WDD verantwoordelijk voor is moeten deze bedrijven voldoen aan de regels van WDD. Wanneer zij dit niet doen, heeft WDD speciale bevoegdheden om de teugels strak aan te trekken.

De heer *De Bijl* vindt dat de heer *Lokin* zeer optimistisch is, wat betreft het feit dat kanoverhuurders zelf kunnen inschatten wanneer de draagkracht van de Dommel wordt overschreden.

De heer *Lokin* geeft aan dat om die reden met betrokkenen gesprekken worden gevoerd. Via het beleid wil WDD een basis creëren voor dit gesprek. De heer *Knoops* stelde een vraag over het informeren van particulieren. WDD heeft dit nog niet planmatig uitgewerkt. Dit moet nog gebeuren. Wanneer door de pers belangstelling wordt getoond, zal WDD deze 'haakjes' gebruiken om een toelichting te verzorgen. Ook zal WDD actief proberen de berichten via de media te verspreiden. Ook bebording bij de opstapplaatsen, met daarop informatie over de regelgeving en het beleid, zal een communicatiemiddel zijn. Tot slot, bestaat natuurlijk de website waar relevante informatie wordt gedeeld.

Mevrouw *Van der Zanden* stelde een vraag over het toetsingscriterium. Dit is het zoeken van een balans, denkt de heer *Lokin*. Er is nog geen deskundige formule gevonden om dit hard te kunnen toetsen.

Mevrouw *Van der Zanden* benadrukt dat in het stuk staat beschreven: "... mits dit niet leidt tot risico's voor ecologie of natuurlijk watersysteem." Dit is dan, wat haar betreft te stellig geformuleerd.

De heer *Lokin* bevestigt de mening van mevrouw *Van der Zanden*. Wanneer alleen de ecologie centraal wordt gesteld, zou kanoën volledig verboden moeten worden. Er zijn echter ook andere belangen die proportioneel in acht moeten worden genomen in relatie tot het belang van de ecologie. Er zijn daarnaast altijd risico's.

Mevrouw *Van der Zanden* suggereert over 'aanvaardbare risico's' te spreken in plaats van over risico's.

TOEZEGGING 3 - De heer *Lokin* zegt toe dat in de kaders voor het vaarbeleid de term 'aanvaardbare' risico's wordt doorgevoerd in plaats van de huidige formulering 'risico's'.³

² Dit is opgenomen in de Memorie van antwoord. Deze is toegevoegd aan de stukken van de AB-vergadering d.d. 2 april 2025.

³ In de tekst van het AB-voorstel 'Kaders vaarbeleid' is opgenomen dat het waterschap het watersysteem zoveel mogelijk openstelt voor recreatie, mits dit niet leidt tot onaanvaardbare risico's voor ecologie en/ of het natuurlijk watersysteem.

De heer Lokin geeft aan dat in de zijbeken geen recreatie wordt toegestaan, hetgeen maakt dat WDD wat milder is voor de Dommel, die relatief breed is. WDD denkt dat dit een aanvaardbaar risico is.

Mevrouw *Lammers* interrumpeert. Een aantal keer is reeds aangegeven waarom recreatiebeleid toegestaan moet worden. Gevraagd wordt welk doel WDD wil bereiken met het toestaan van recreatievaart en welke alternatieve sporen WDD heeft gezocht om diezelfde doelstelling te bereiken.

De heer *Lokin* vindt dat een dergelijke brede vraag, om een breed antwoord vraagt. Op het moment bevindt WDD zich in een watertransitie wat betekent dat WDD een aantal zaken anders wil gaan doen; dit leidt tot veel vragen vanuit de omgeving. De Dommel moet worden gezien als "iets van ons allemaal". WDD probeert daarom draagvlak te creëren voor alles wat het waterschap doet. Het toestaan van recreatie op de Dommel is een van deze instrumenten en is helpend wanneer de belasting verhoogd wordt.

Mevrouw *Lammers* vraagt wordt hoe de verwachte impact op het gevoel bij de gemeenschap gemeten gaat worden. Dit is belangrijk om inzichtelijk te maken, aangezien deze impact groter moet zijn dan andere impact die behaald kan worden met andere maatregelen.

De heer *Lokin* geeft aan dat deze impact niet gemeten kan worden. Om dit te kunnen meten, zou eerst twee jaar lang recreatie op de Dommel verboden moeten worden. Na hernieuwde openstelling, kan het verschil gemeten worden. Dat is niet realistisch. WDD probeert voortdurend te kijken wat gaande is en of het draagvlak zich ontwikkelt in lijn met hetgeen WDD doet. WDD heeft de indruk dat recreatievaart daar een onderdeel van vormt en daarom gaat WDD daar welwillend mee om, binnen redelijke grenzen. Het is niet zo, dat het draagvlak volledig zou wegvallen zonder de recreatievaart, maar dit is wel een belangrijke pijler om het draagvlak te behouden.

Mevrouw *Van der Zanden* vindt het een mooie en goede suggestie om langs de route informatievoorziening te realiseren.

De heer *Lokin* dankt voor deze aanmoediging.

Hij verwijst naar de vraag over regelgeving die strijdig zou zijn met bestaande bedrijvigheid. Degenen die deze bedrijvigheid legaal uitvoeren hebben een positie en daar zal WDD dus ook mee in gesprek gaan. In redelijkheid probeert WDD met desbetreffende partij tot een oplossing te komen die voor beiden acceptabel is. Echter, het is geen spel van gelijken. Het is altijd zoeken naar de middenweg.

Mevrouw *Lammers* stelde vast dat een conflict bestaat met de KRW en stoorde zich aan het feit dat WDD stelt dat er geen problemen zijn. De heer Lokin geeft aan dat Partij van de Dieren hierin een andere afweging maakt, aangezien zij dierenleed centraal stellen. De heer Lokin geeft aan dat het uitvergroten en aanpakken van het vaarbeleid ook ingegeven is door pragmatisme. In deze periode heeft WDD veel capaciteit nodig voor andere zaken. In het bestuursprogramma heeft WDD reeds aangegeven dat het recreatiebeleid niet in één keer volledig opgepakt kon worden. Daarom is de afweging gemaakt en is vaarbeleid als het meest urgente onderdeel naar

voren gekomen. De overige elementen van het recreatiebeleid komen in de volgende bestuursperiode aan bod.

Mevrouw *Lammers* interrumpeert. Het is begrijpelijk dat er capaciteitsgebrek bestaat bij WDD. Echter, WDD heeft ervoor gekozen om het op deze manier te formuleren in beleidsdocumenten. Mevrouw *Lammers* oppert om deze formulering te schrappen, dan wel aan te geven wanneer de uitwerking van de andere onderdelen aan bod komt.

De heer *Lokin* wijst erop, dat aan het zittende bestuur is om beloftes te doen die de huidige bestuursperiode overschrijden. Het bestuurlijke voornemen bestaat om dit op te pakken en deze intentie wordt ook voordragen aan het volgende bestuur, om dit op te gaan pakken.

Over het schrappen van dit onderdeel in de kaderstelling: de heer *Lokin* denkt dat het relatief gemaakt kan worden. In de ordening van de vraagstukken waarvoor WDD staat, hebben deze geen prioriteit gekregen.

Mevrouw *Lammers* informeert naar het tijdsplan en geeft aan dat elektrische vaart zo snel als mogelijk gerealiseerd moet worden. De heer *Lokin* sluit zich hierbij aan. Echter, er zijn natuurlijk wel belanghebbenden die motorvaartuigen hebben aangekocht. Met hen gaat WDD nog in gesprek om tot een oplossing te komen. Hier is nog geen harde datum voor. In de uitwerking van het beleid moet dit geconcretiseerd gaan worden.

Gevraagd werd naar de duur van het broedseizoen. De heer *Lokin* meent dat het broedseizoen van 15 maart tot 15 september loopt. In die periode zouden maatregelen getroffen kunnen worden.⁴ Overigens wordt dat in voorliggend stuk niet gezegd. Dit aspect wordt meegenomen in de beleidsuitwerking.

Mevrouw *Lammers* interrumpeert. Wanneer nu geen datum wordt gesteld voor het verbieden van gemotoriseerde vaartuigen loopt men het risico dat dit steeds verder wordt opgeschoven. Op dit moment zijn nog altijd mogelijkheden om een gemotoriseerd vaartuig aan te passen en daarom is het van belang om deze nieuwe regels zo snel als mogelijk kenbaar te maken.

De heer *Lokin* geeft aan dat ook het DB onderdeel vormt van dit collectief. Met deze nieuwe regels in het achterhoofd probeert het DB gesprekken te voeren. Daarnaast hanteert het DB de aanname, dat niet iedereen probeert overal onderuit te komen. Met alle betrokken bedrijven onderhoudt WDD al lang contact en in deze contacten wordt redelijkheid ervaren. Wanneer WDD gaat uitleggen dat het gebruik van motorvaartuigen eindig is, zullen zij dit geen vreemde opmerking vinden. Met hen samen komt WDD tot een datum, waarop het verboden gaat worden. Hier wil de heer *Lokin* verder geen uitspraken over doen. Het is belangrijk om eerst het gesprek aan te gaan. Mevrouw *Van Santvoort* benoemde de contacten met de Kanobond. Hier heeft WDD continu contact mee. Zij hebben ook een taak om hun klanten te informeren en deze taak wordt ook nu al uitgevoerd.

Mevrouw *Van Santvoort* vraagt of dezelfde regelgeving geldt voor de professionele kanovaart.

⁴ Het broedseizoen loopt van 15 maart tot 15 juli.

De heer *Lokin* geeft aan dat dezelfde regels gelden voor alle partijen. WDD mag geen verschillende regels stellen voor commerciële partijen, verenigingen of particuliere kanoërs. WDD wil wel in gesprek gaan met de partijen die een aanzienlijke impact hebben.

De heer *Van Selst* vroeg of de waterkwaliteit voldoende is. Zo lang mensen in het vaartuig blijven is het voldoende. Echter, wanneer er gezwommen wordt, is dat niet het geval. Ook daarom adviseert WDD om in het vaartuig te blijven.

De heer *Van Selst* geeft aan dat ook gevaren wordt op de kanalen, terwijl hier alleen de Dommel in de overwegingen wordt meegenomen.

De heer *Lokin* geeft aan dat Rijkswaterstaat de normen stelt voor de kanalen.

De heer *Van Rijckevorsel* vraagt of overwogen is om een bijdrage te vragen aan de professionele bedrijven die binnen het gebied van de Dommel vaartuigen verhuren; gedacht kan worden aan een bijdrage per persoon of per vaart. De vissers moeten namelijk wel een bijdrage betalen om gebruik te maken van de diensten die de Dommel biedt.

De heer *Lokin* neemt deze suggestie mee in de verdere uitwerking van de visie in concreet beleid. Dit is nog niet met de partijen besproken als optie. Hierop wordt later teruggekomen.

TOEZEGGING 4: Meenemen in de verdere uitwerking van de visie in concreet beleid de overweging om een financiële bijdrage te vragen aan de professionele bedrijven die vaartuigen verhuren binnen het gebied van de Dommel, per persoon of per vaart.⁵

De heer *Rombouts* vraagt de heer *Van Rijckevorsel* wat hiermee wordt bedoeld.

De heer *Van Rijckevorsel* geeft aan dat dit in feite een belasting is. Deze bijdrage kan gebruikt worden om de onderdelen te faciliteren die nodig zijn om recreatievaart mogelijk te maken. Daarnaast kan het geld ook aan ecologie of natuurontwikkeling besteed worden.

De heer *Jacobs* verwijst naar het kaartje met de grenzen van het waterschap. De waterwegen eindigen echter niet bij deze grenzen. Gevraagd wordt of de WDD-regelgeving overeenkomt met die van aangrenzende waterschappen.

De heer *Lokin* geeft aan dat er een grens ligt in het zuiden en in het noorden. Het is niet duidelijk hoe dit in België wordt geregeld. Wanneer iemand vanuit de Dommel richting Den Bosch vaart, kan met de fluisterboot doorgevaren worden. Daar zijn geen strengere regels gesteld dan voor De Dommel gelden. De heer *Lokin* geeft aan dat niet uitgesloten wordt dat de motor uitgezet moet worden wanneer het Dommelgebied vanuit het noorden wordt ingevaren. Dat is onderdeel van de nog te maken afspraken over de invoeringsdatum.

⁵ Deze vraag wordt meegenomen in de verdere uitwerking van een nieuw voorstel, dat via de reguliere route aan de orde komt in het AB.

De heer *De Bijl* vraagt naar overleg met de terreinbeheerders. Hij geeft aan dat de directeur van Brabants Landschap niet weet van een aanpassing van het vaarbeleid.

De heer *Lokin* antwoordt dat voortdurend gesprekken worden gevoerd over gezamenlijke belangen. Dit zal ook met de terreinbeheerders gebeuren.

De heer *De Bijl* begrijpt dat het aantal vaartuigen ongelimiteerd is op het deel van de Dommel wat opengesteld wordt.

De heer *Lokin* beaamt dat geen beperking in aantallen is gesteld.

De heer *De Bijl* denkt dat een beperking in aantallen een stap zou zijn naar een betere ecologie.

De heer *Lokin* beaamt dit, als hiervoor wordt gekozen. Het is een optie. Het is wel complex om dit in de praktijk te realiseren en te handhaven.

De heer *De Bijl* oppert om een bepaalde periode, zoals het broedseizoen, een vaarverbod in te stellen.

De heer *Lokin* verwacht dat een algeheel verbod in een bepaalde periode beter te handhaven valt dan het instellen van een aantal.

De heer *De Bijl* stelt voor om dit mee te nemen in de afwegingen.

De heer *Lokin* neemt kennis van de suggestie van de heer *De Bijl*.

De heer *De Bijl* vraagt tot slot wanneer dit beleid geëvalueerd wordt.

De heer *Lokin* geeft aan dat WDD zich heeft voorgenomen om in 2027 een eerste evaluatie te plannen.

De heer *Rombouts* zoekt naar een compromis. Aan de ene kant spreekt een aantal partijen zich uit in het belang van de ecologie; aan de andere kant verwoordt de heer *Lokin* een bepaalde visie en dan is er ook de mening van de rest van de commissie. De fractie zou er voorstander van zijn wanneer de twee Natura2000-gebieden relatief meer ontzien worden, met name in het broedseizoen, zoals de heer *De Bijl* zojuist ook voorstelt. Wanneer dit wordt meegenomen in de uitwerking, stemt de fractie in met de kaders. Misschien geldt dit voor meerdere fracties in de commissie.

De heer *Lokin* dankt voor de suggestie. Eventueel kan de heer *Rombouts* dit als amendement inbrengen. Dit kan de heer *Lokin* op dit moment niet toezeggen.

De heer *Opschoor* meldt zelf ook een waterrecreant te zijn. Hij ervaart persoonlijk bij waterrecreanten blij geven van een grote betrokkenheid bij de natuur. Het hoort een zelfregulerend mechanisme te zijn. De heer *Opschoor* is blij met de vele vragen en zeker ook met de antwoorden en hetgeen daarachter ligt. Een goede samenwerking vanuit alle belangen is belangrijk.

Met de beantwoording en de geest die hieruit spreekt, staat de fractie volledig achter het voorstel.

De heer *Verhoeven* denkt dat deze kaders als een bespreekstuk geagendeerd moeten worden. Echter, het DB is gemandateerd om dit beleid uit te voeren. Daarom moet de discussie in het AB wel zinvol zijn en geen inhoudelijke herhaling van de commissievergadering.

De heer *Rombouts* wil dit graag doorvoeren als bespreekstuk. Mogelijk zal de fractie een amendement indienen met duidelijke standpunten.

Advies commissie

De commissie adviseert positief over het voorstel met aandachtspunten. Het voorstel wordt als bespreekstuk geagendeerd voor de komende AB-vergadering.

3 Terugkoppeling door de portefeuillehouders

3.1 Voortgangsrapportage majeure projecten WS

1. Kennis te nemen van de voortgangsrapportage majeure projecten watersysteem

Mevrouw *Van der Zanden* verwijst naar het beekherstel van de Poppelse Leij. Er wordt gesproken over 71 hectare OGOR (Optimale Grond- en Oppervlaktewater Regime). In de stukken van de provincie leest mevrouw Van der Zanden 'Van GGOR naar OGOR' (GGOR staat voor Gewenst Grond- en Oppervlaktewater Regime). Gevraagd wordt of deze 71 hectare het optimale peil voor natuur betreft of dat hierin ook de omgeving wordt meegenomen.

Mevrouw *Ruijs* antwoordt dat in het gebied zowel een opgave ligt voor herstel van de hydrologische randvoorwaarden, als een opgave voor de natuur van de Regte Heide, hetgeen een Natura2000 gebied is. Daarom moeten de mogelijkheden goed worden afgewogen. In de afkorting OGOR, staat de 'O' voor optimaal. WDD moet hier dus naartoe werken.

De heer *Steunenbergh* complimenteert voor de rapportage. De lay-out is enigszins aangepast en er is meer informatie toegevoegd. Dit maakt het duidelijker. Begin april zullen de resultaten van de onderzoeken inzake de Zandleij bekend worden gemaakt. De fractie vraagt zich af hoe de commissie hierover worden geïnformeerd. De uitkomsten van december 2023 zijn wel teruggekoppeld, maar de heer Steunenbergh voelt de behoefte om nader geïnformeerd te worden.

Mevrouw *Ruijs* antwoordt dat op dit moment alle onderzoeksresultaten worden samengevat in een document. Ook worden de conclusies getrokken en vervolgacties opgesteld. Zodra dit rapport gereed is, zal de commissie hierover geïnformeerd worden.

De heer *Van Selst* geeft aan dat in 2024 in Vught een beeldvormende bijeenkomst heeft plaatsgevonden. Hier is ook gesproken over het hoogwaterprobleem. Dit probleem moest eerst opgelost worden. Echter, nu

worden andere nieuwe projecten opgezet en doorgevoerd. Het hoogwaterprobleem is nog niet opgelost en afgehandeld.

De heer *Lokin* beaamt dat zij hebben toegezegd dat hieraan prioriteit gegeven moest worden. Echter, de heer Lokin benadrukt dat zij niet hebben toegezegd om hiervoor alle andere projecten 'on hold' te zetten. Hierin probeert WDD een balans te vinden.

De heer *Van Selst* benadrukt dat het oplossen van de schades van het hoge water niet belemmerd moeten worden doordat de andere projecten doorgaan.

De heer *Lokin* onderschrijft dit.

3.2 **Communicatieboodschap afschalen extra hoogwatermaatregelen De Kempen**

De heer *Peeters* wijst op het meegestuurd stuk. De situatie blijft - met name in De Kempen - dat de situatie goed in de gaten wordt gehouden. Veel maaierwerkzaamheden hebben plaatsgevonden wat meer ruimte geeft voor de komende maanden. Tegelijkertijd ziet WDD dat ook dat de extremen in neerslag en droogte verergeren. De heer Peeters is verheugd om vanuit de organisatie en derdenpartijen te horen dat de samenwerking momenteel goed verloopt. Het aanstellen van casushouders op complexe gebieden heeft vruchten afgeworpen. De samenwerking met gemeenten en ondernemers loopt op dit moment goed. WDD blijft vinger aan de pols houden.

De heer *Verhoeven* geeft aan dat het draagvlak bij de ondernemers in het gebied inderdaad behoorlijk is gestegen. Daarvoor wordt dank uitgesproken. Bij de Goorloop bestaan nog altijd veel problemen. De situatie zit daar iets anders in elkaar. Gevraagd wordt of hier oog voor is en wat hieraan wordt gedaan.

Mevrouw *Van der Zanden* benadrukt dat het maaibeleid stelt dat meer begroeiing in de beken en oevers wenselijk is ten behoeve van de ecologie. De afvoercapaciteit wordt echter minder in geval van meer begroeiing in de beken en op de oevers. Gevraagd wordt hoe de afvoercapaciteit wordt meegerekend bij de maatvoering van de nieuwe en voltooide beekherstelprojecten.

De heer *Van Selst* dankt de heer Peeters voor zijn inzet. In het gebied zijn ondernemers tevreden over de vooruitgang.

De heer Van Selst vraagt het maaibeleid zowel voor A- als B- als C-watgangen geldt. Daarnaast wordt opgemerkt dat de maaierwerkzaamheden in 2024 zijn doorgeschoven vanwege de natte periode. Gevraagd wordt wanneer deze werkzaamheden alsnog uitgevoerd gaan worden.

De heer *Peeters* licht toe dat in het maaibeleid een grote inhaalslag is gemaakt. De beken er nu over het algemeen goed bij. De gedragscode vormt op dit moment een groter risico voor beheer en onderhoud, dan dat er achterstand is bij het maaien.

In de maatvoering van afgeronde beekherstelprojecten is leidend dat de afvoerfunctie gewaarborgd moet zijn en blijven. Het gaat dan vooral over het

profiel van de beek en het kan ook te maken hebben met opgaves op het gebied van stroomsnelheid. Om deze vraag goed en zorgvuldig te beantwoorden zal dit in het verslag terugkomen. Hetzelfde geldt voor de vraag inzake de situatie rond de Goorloop.

TOEZEGGING 5: In het verslag wordt antwoord gegeven op de vraag inzake maatvoering van afgeronde beekherstelprojecten en het borgen van de afvoerfunctie. Op de vraag over en de situatie rond De Goorloop wordt de volgende vergadering teruggekomen.⁶

De heer *Tholen* geeft aan dat het maaibeleid de A-watergangen betreft. De B- en C-watergangen zijn voor de aangelanden. Afgelopen jaar is de schouw vaker toegepast. Dit heeft ook geleid tot behoorlijk wat aanschrijvingen naar de aangelanden. Tot 31 december 2024 is veel gemaaid, wetende dat er een periode volgt waarin maaien lastig is. Op dit moment liggen de watergangen er goed bij.

De heer *Verhoeven* vraagt of het realistisch is dat alle eisen en doelen in het kader van de klimaatverandering in een beekprofiel gerealiseerd kunnen worden. Het gaat dan over lage waterstanden, hoge waterstanden, afvoer zonder stuurbaar systeem.

De heer *Peeters* geeft aan dat hier schriftelijk uitgebreid op terug wordt gekomen.

TOEZEGGING 6: De heer *Peeters* zegt als voetnoot bij het verslag een nadere beantwoording toe van de vraag van het CDA of het realistisch is dat alle eisen en doelen in het kader van de klimaatverandering in een beekprofiel gerealiseerd worden.⁷

⁶ Voor de beekherstelprojecten worden onder andere oppervlaktewatermodellen gemaakt. Hierin wordt de situatie van voor het beekherstel in het model vergeleken met de situatie na beekherstel. Voor de huidige situatie wordt de mate van begroeiing die aanwezig is op basis van het maaibeheer aan de beek opgenomen in het model. Dit is de zogenaamde weerstand als gevolg van de aanwezige begroeiing. Is er op basis van het huidige beheer veel en intensief maaionderhoud, dan zal de weerstand laag zijn in het model.

Hetzelfde gebeurt voor de situatie na beekherstel. Vooraf wordt bepaald welke mate van begroeiing noodzakelijk is om onze ecologische doelen te behalen en welke mate van maaionderhoud hier bij past. Deze nieuwe situatie wordt ook in het model gezet. Over het algemeen is er in de situatie na beekherstel meer begroeiing aanwezig in de beek. De weerstand in het model is dan hoger. De effecten van deze hogere weerstand (meer begroeiing) op het waterpeil worden vervolgens door het model in beeld gebracht.

⁷ We hebben de afgelopen 2 jaar te maken gehad met extreme hoeveelheden neerslag. Op dit moment zien we dat deze periode opgevolgd is door een periode, waarin we te maken hebben met heel weinig neerslag, dalende beekpeilen, grondwaterstanden en de eerste onttrekkingsverboden. De periodes van extreem nat en extreem droog volgen elkaar snel op. Bij het ontwerp van de beken en daarbij behorende omliggende beekdalen dienen wij rekening te houden met beide extreme situaties. Het is niet mogelijk om het beekprofiel zo in te richten dat deze te allen tijden voor 100% voldoet voor beide extreme situaties. Een beekprofiel dat groot genoeg is om de extremen op te vangen in heel natte situaties leidt tot verdroging. Daarnaast zorgt het voor afwentelen van water naar benedenstrooms in plaats van het water vasthouden voor drogere periodes. Ook voldoen we hiermee niet aan de KRW opgaven.

Een groot beekprofiel in combinatie met stuwen zorgt ervoor dat er misschien enkele weken langer water in beken staat, maar stuwen zijn niet passeerbaar voor vissen (ook een KRW opgave), verlagen de stroomsnelheid en gezien de zandbodems van onze beken zakt het water uiteindelijk toch de grond in. Daarom kiezen we ervoor om de profielen van de beken zo in te richten dat we hiermee de eisen voor de KRW (o.a. stroomsnelheid) en waar van toepassing N2000-

Daarnaast geeft hij antwoord, dat de situatie bij Goorloop hier ook in meespeelt en ook bekend is binnen WDD.

TOEZEGGING 7: Binnen enkele weken volgt besluitvorming over de situatie Goorloop. In de eerstvolgende vergadering zal hier een terugkoppeling over worden gegeven.⁸

3.3

Overige mondelinge terugkoppelingen

Gedragscode bestendig beheer en onderhoud

Mevrouw *Ruijs* legt uit, dat het de bedoeling dat alle fracties morgen, op 20 maart, een schriftelijke toelichting krijgen over de gedragscode. Om het beheer en onderhoud wettelijk goed uit te voeren, maakt WDD gebruik van een gedragscode. Deze gedragscode is verlopen op 31 december 2024. Vooruitlopend hierop heeft de Unie van Waterschappen met de betrokken overheden heel hard gewerkt om op tijd een nieuwe gedragscode te krijgen. Dat bleek niet haalbaar. Op dit moment is er dus geen gedragscode.

Hoogstwaarschijnlijk tekent het Ministerie eerdaags de nieuwe gedragscode die per 1 april 2025 ingaat. Er is een nieuwe Omgevingswet en er is aangescherpte natuurwetgeving ingevoerd. Dat maakt dat alle werkzaamheden die de waterschappen in Nederland uitvoeren heel goed tegen het licht zijn gehouden. Daarin is een aantal aangepaste werkwijzen overeengekomen. Voor WDD betekent dit dat tot nu toe alleen noodmaatregelen zijn uitgevoerd conform de nieuwe gedragscode.

De heer *De Bijl* heeft een webinar van de Vlinderstichting gevolgd. Daarbij werd gesteld dat WDD niet aan ecologisch werkbeheer doet, terwijl andere waterschappen dat wél doen. Water Natuurlijk vraagt uitleg.

Mevrouw *Ruijs* heeft de vragen hierover ontvangen en meent dat hier reeds antwoord op is gegeven door de organisatie. De Vlinderstichting hanteert een Kleurkeur. WDD verkent momenteel om dit te volgen, maar doet al veel voor het behoud van het ecologisch leefgebied.

Stand van zaken KRW impuls Brabant

Mevrouw *Ruijs* geeft aan dat WDD in het kader van de KRW samenwerkt met de provincie Noord-Brabant en de twee andere Brabantse Waterschappen ten Zuiden van de Maas. Er ligt een maatregelenpakket wat zij willen gaan uitvoeren. Op 20 maart worden de fracties hierover geïnformeerd. Ook wordt deze informatie gedeeld met de Statenleden, alle AB-leden en de pers wordt geïnformeerd. Dit is vooruitlopend op het beschikbaar stellen van de middelen door het AB. Tijdens het eerstvolgend beeldvormend overleg op 16 april 2025 wordt dit nader toegelicht. In de commissievergadering van 7 mei 2025 volgt de inhoudelijke bespreking.

doelsoorten behalen. Daarnaast zoeken we in het direct omliggende beekdal ruimte om in extreem natte situaties het water op te kunnen vangen en vast te kunnen houden in plaats van af te voeren naar benedenstrooms. Dat zorgt ervoor dat we in droge periodes profiteren van het water dat we vast hebben gehouden in voorafgaande natte periodes.

⁸ Dit wordt mondeling toegelicht in de commissie VWDV van 7 mei 2025.

4 Ontwerpverslag van de vergadering van de commissie Voldoende water en droge voeten d.d. 13 november 2024

Het verslag van de vergadering van 13 november wordt vastgesteld, met inachtneming van één tekstuele correctie zijnde: op pagina acht moet het woord 'niet' worden geschrapt in het betoog van de heer Van Selst.

5 Rondvraag

Mevrouw *Lammers* geeft aan dat zij een vrije motie voorbereid heeft voor de vergadering op 2 april 2025. Bestuurszaken heeft aangegeven dat vrije moties niet in de commissies besproken horen te worden. Mevrouw Lammers vond deze mededeling bijzonder en deelt dit daarom mee aan de commissie. Omdat haar werd geadviseerd om de motie in de rondvraag aan te kondigen, geeft ze aan dat de motie volgt.

De motie moet worden gezien als een vervolg op de motie over de actuele klimaatprognoses die WDD nodig heeft. Op 11 december 2024 heeft hierover een bijeenkomst plaatsgevonden en daar zijn de zorgen eigenlijk bevestigd. Hierover is reeds een grote set vragen gesteld aan de heer Lokin. Naar aanleiding hiervan hebben de heer Lokin en mevrouw Lammers meerdere goede gesprekken gevoerd en dit leidt tot een aangepaste motie. Hier kan landelijk impact mee gemaakt worden. Mevrouw Lammers nodigt andere partijen uit om eventueel mee te schrijven of input te leveren.

De heer *Lokin* bevestigt de plezierige gesprekken en benadrukt dat hij daarin op persoonlijke titel acteert.

Mevrouw *Bemelmans* geeft aan dat de fractie schriftelijke vragen heeft gesteld over bomen. Binnenkort komt de fractie met een motie over een bomenverordening en het bomenbeleid. Bomenbeleid ligt momenteel bij de gemeenten, maar ook het waterschap heeft met bomen te maken en wat dit betreft, zijn verbeteringen mogelijk.

6 Sluiting

De *voorzitter* dankt de aanwezigen voor hun inbreng en de constructieve uitwisseling en sluit daarmee de vergadering.

De *voorzitter* sluit de vergadering van de Commissie Voldoende water en droge voeten om 14.30 uur.

Aldus vastgesteld in de commissievergadering Voldoende water en droge voeten van 7 mei 2025,

V.T.C. Slegers
voorzitter

M. Timmermans
secretaris

	Toezeggingen	Status
1	TOEZEGGING 1: Delen van het tijdspad kaders vaarbeleid via de Memorie van Antwoord.	<i>Afgehandeld</i> Zie voetnoot 1

2	TOEZEGGING 2: Delen via de Memorie van Antwoord van het aantal verhuurbedrijven in de waterrecreatie aan de Dommel.	<i>Afgehandeld</i> Zie voetnoot 2
3	TOEZEGGING 3: De heer <i>Lokin</i> zegt toe dat in de kaders voor het vaarbeleid de term 'aanvaardbare' risico's wordt doorgevoerd in plaats van de huidige formulering 'risico's'.	<i>Afgehandeld</i> Zie voetnoot 3
4	TOEZEGGING 4: Meenemen in de verdere uitwerking van de visie in beleid de overweging om een financiële bijdrage te vragen aan de professionele bedrijven die vaartuigen verhuren binnen het gebied van de Dommel, per persoon of per vaart.	<i>Loopt</i> Zie voetnoot 5
5	TOEZEGGING 5: In het verslag wordt antwoord gegeven op de vraag inzake maatvoering van afgeronde beekherstelprojecten en het borgen van de afvoerfunctie. Op de vraag over de situatie rond De Goorloop wordt de volgende vergadering teruggekomen.	<i>Afgehandeld</i> Zie voetnoot 6
6	TOEZEGGING 6: De heer <i>Peeters</i> zegt als voetnoot bij het verslag een nadere beantwoording toe van de vraag van het CDA of het realistisch is dat alle eisen en doelen in het kader van de klimaatverandering in een beekprofiel gerealiseerd worden.	<i>Afgehandeld</i> Zie voetnoot 7
7	TOEZEGGING 7: Binnen enkele weken volgt besluitvorming over de situatie Goorloop. In de eerstvolgende vergadering zal hier een terugkoppeling over worden gegeven.	<i>Loopt</i> Zie voetnoot 8

Commissie Voldoende water en droge voeten

Dossiernummer 4100
Extern Zaak ID 0539120706
Vergaderdatum 19 maart 2025
Agendapunt 2.1
Titel Kaders vaarbeleid

Geagendeerd	Vergaderdatum
Commissie Voldoende water en droge voeten	19 maart 2025
Commissie Voldoende water en droge voeten	3 september 2025

Kenmerk: 120706 / 290314

Aan het algemeen bestuur

Datum: 2 april 2025

AB-voorstel kaders vaarbeleid

Voorstel

1. Vaststellen van de kaders van het vast te stellen vaarbeleid.

0. Korte samenvatting

Het vaarbeleid maakt deel uit van het huidige recreatiebeleid dat het Algemeen Bestuur (AB) in 2013 heeft vastgesteld. Om de bestaande problemen rondom het vaarbeleid het hoofd te bieden verkent het Dagelijks Bestuur (DB) hoe het vaarbeleid moet worden aangepast. Met dit voorstel haalt het DB hiervoor de kaders op bij het Algemeen Bestuur.

1. Inleiding

1.1. Aanleiding

Eind 2021 hebben het watersportverbond en de Toeristische Kanobond Nederland (TKBN) brieven gestuurd aan het AB over het vaarbeleid. Naar aanleiding hiervan heeft het AB vragen gesteld aan het DB over het huidige recreatiebeleid. In reactie op deze vragen heeft het DB toegezegd zich te verdiepen in de mogelijkheden van het recreatiebeleid en tevens de noodzaak tot aanpassing van het huidige beleid te beoordelen.

In het eerste kwartaal van 2023 is een verkenning van het recreatiebeleid uitgevoerd. Uit deze verkenning blijkt de noodzaak het vaarbeleid te herzien. Er speelt namelijk een aantal problemen rondom het vaarbeleid. Het gaat met name om toenemende drukte op het water met effecten op het natuurlijke systeem. Ook zijn er problemen met veiligheid. Dit terwijl het waterschap op dit moment onvoldoende mogelijkheden heeft regie te voeren om het varen in goede banen te leiden. Op 3 oktober 2023 is daarom door het DB besloten om het vaarbeleid te herzien. Het AB is hierover geïnformeerd met een waterbrief.

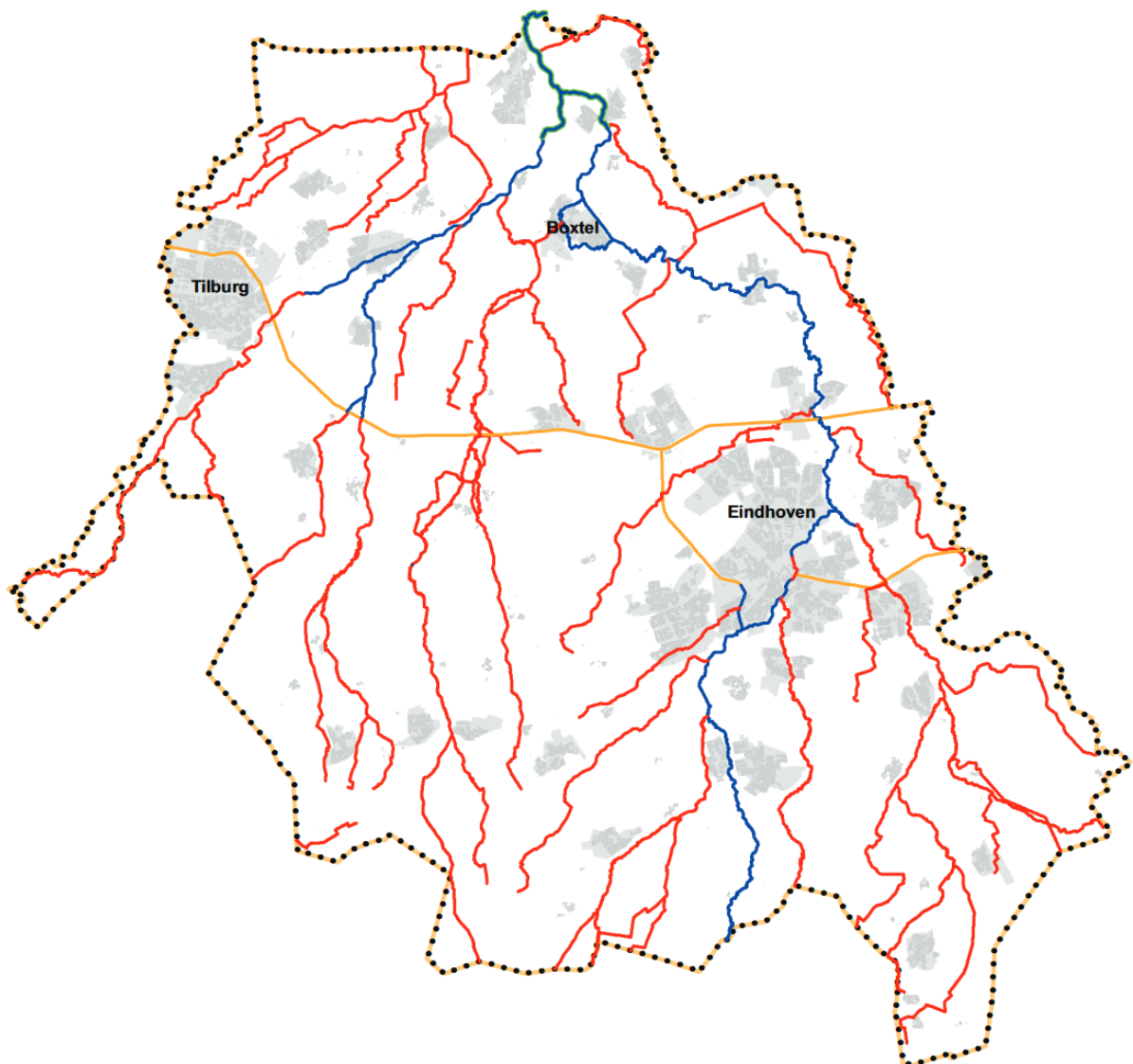
1.2. Beleidscontext/Historie

Het totale recreatiebeleid omvat naast het vaarbeleid ook beleid over visserij, jacht, zwemmen, recreatieve routes (wandelen, fietsen en paardrijden) en spelen. Uit de verkenning bleken hier op dit moment geen grote problemen, met uitzondering van het varen. De overige onderdelen van het recreatiebeleid kunnen zo nodig op een later moment worden herzien.

Het vaarbeleid bestaat uit:

- beleidsdocument: hierin staan de visie en de ambities die we als waterschap hebben over nautisch beheer;
- een verkeersbesluit vaarwegen: hierin staan de regels over het varen.
- een vaarkaart: hierop staat waar je (wel of niet gemotoriseerd) mag varen en waar niet.

De huidige vaarkaart ziet er als volgt uit:

Legenda

Nautisch Beheer

- Gemotoriseerd vaarverkeer toegestaan
- Ongemotoriseerd vaarverkeer toegestaan
- Vaarverkeer niet toegestaan
- Nautisch beheer bij andere beheerder
- - - waterschapsgrens

2. Doel/meetbaar effect

Naast dat dit voorstel primair aansluit bij het thema mooi water, draagt de uiteindelijke uitvoering van het vaarbeleid indirect ook bij aan de watertransitie (zie uitgangspunt 2 in paragraaf 3.1). Belangrijkste doel is echter om de bestaande problemen rondom varen op te lossen. Dit begint met nieuw vaarbeleid. Om nieuw vaarbeleid te kunnen opstellen moeten de kaders duidelijk zijn. Nadat het AB een besluit heeft genomen over de kaders kan het DB, passend binnen deze kaders, het nieuwe vaarbeleid vaststellen, actueel houden en uitvoeren.

3. Uitwerking van het voorstel

3.1. Inhoud

Om vaarbeleid op te stellen is het belangrijk om een akkoord te hebben op de kaders. Op basis van de kaders kan vervolgens het daadwerkelijke beleid worden geactualiseerd. Voor het nieuwe vaarbeleid hanteren we vier uitgangspunten.

1. Overnemen enkele uitgangspunten huidige recreatiebeleid.

Het vaarbeleid maakt onderdeel uit van het recreatiebeleid. De laatste beleidsnota recreatie dateert van december 2013. In dit beleid staan enkele uitgangspunten die nog steeds actueel zijn voor het vaarbeleid. Het gaat om de volgende uitgangspunten:

- Het waterschap stelt het watersysteem zoveel mogelijk open voor recreatie.
- Als we recreatie toestaan, is het verantwoord.
- Als waterbeheerder stimuleert en faciliteert het waterschap recreatie.
- Recreatie mag het waterbeheer niet onnodig belemmeren.
- Recreatie mag geen noemenswaardige schade aan de waterstaatkundige objecten veroorzaken.
- Recreatie mag geen noemenswaardige schade en hinder voor derden veroorzaken.
- Recreatie-evenementen die op ons eigendom plaatsvinden, zijn voorafgaand gemeld.

Voorgaande punten zijn nog steeds actueel voor het vaarbeleid en deze nemen we daarom over in het nieuwe vaarbeleid.

In het grondbeleid 2025 dat – nadat het AB hiervoor de kaders had bepaald - op 14 januari 2025 is vastgesteld door het DB is al besloten dat het waterschap ook recreatief gebruik faciliteert. In dat verband stelt het waterschap zo veel als mogelijk zijn gronden open voor extensieve recreatie. Dit echter wel onder de voorwaarde dat recreatie verantwoord en veilig voor deze groep gebruikers kan plaatsvinden. Intensieve recreatie vraagt om een nadere afweging en goede vastlegging.

2. Aansluiten bij watertransitie.

Ons waterschap zet in op de watertransitie. Uitgangspunt is dat het vaarbeleid aansluit op de watertransitie en hier een bijdrage aan levert. Ten aanzien van het vaarbeleid hanteren we vanuit de watertransitie de volgende uitgangspunten:

- We zetten in op kansen voor de watertransitie door het waterbewustzijn en de “kennis over wat het waterschap doet” bij derden te vergroten. De band tussen water en burgers, bedrijven en verenigingen kan via recreatie (verder) worden versterkt.
- Het mogelijk maken van recreatievaart is in balans met watertransitiedoelen. De recreatievaart mag de watertransitie niet belemmeren. We passen ons maaibeleid bijvoorbeeld niet aan op de recreatievaart, maar kiezen voor onze doelen voor water en natuur. Recreatievaart kan eventueel wel meeliften op maaibeleid wanneer andere redenen zorgen voor een intensiever maaibeleid (bijvoorbeeld waterafvoer). Op opengestelde trajecten zorgen we wel voor het veilig bevaarbaar zijn van een beektraject door bijvoorbeeld omgevallen bomen te (laten) verwijderen.

- Voorzieningen om het varen (veilig) mogelijk te maken ontwerpen we zodanig dat ze beter aansluiten bij de watertransitie en de dynamiek van het gebied (bijvoorbeeld in- en uitstappunten flexibeler maken voor hoge en lage waterstanden). We spelen in op meer grillige weersomstandigheden met hoog en laag water. Ook is het belangrijk dat we kunstwerken bevaarbaar maken wanneer een beektraject is opengesteld voor recreatievaart. Voor vaarders die geen gebruik willen of kunnen maken van bevaarbare glijgoten of vistrappen leggen we in- en uitstapplaatsen aan voor en na het obstakel. Dit is bijvoorbeeld ook om suppers (sup staat voor stand up paddle) een obstakel te laten passeren.
- We willen de recreatievaart in ons gebied verduurzamen. In de Beneden-Dommel is op dit moment gemotoriseerd varen toegestaan (zie de kaart op bladzijde 2). We willen in dit gebied in de toekomst enkel nog elektrisch varen (fluisterboten) toestaan. Het moment hiervoor, inclusief eventuele overgangstermijn, zal nog worden bepaald.
- Recreanten en recreatiebedrijven houden rekening met onderhoudswerkzaamheden. Bij proces onderhoud worden derden (waaronder recreatiebedrijven en verenigingen) zoveel mogelijk vooraf geïnformeerd, dit wordt in de huidige situatie ook gedaan. Er is ook sprake van goede contacten met recreatiebedrijven. Soms treden gevaarlijke situaties op. Recreanten houden zich dan niet aan de regels. Dit is lastig te voorkomen. Bij werkzaamheden moet altijd opgelet worden voor recreanten.

3. Beter reguleren.

Er zijn enkele locaties/gebieden waar we als Waterschap de regie niet meer hebben wat tot strijdigheid met beleid leidt:

- Het is belangrijk dat de recreatiedruk passend is bij de omgeving. Wanneer dit niet het geval is dan moeten afspraken worden gemaakt met derden om dit in goede banen te leiden.
- In ons beheergebied kunnen aanlegsteigers worden geplaatst. Het beheer en onderhoud wordt hierdoor bemoeilijkt. Het vergunningenbeleid staat aanlegsteigers toe, mits geen nadelige effecten voor beheer en onderhoud en ecologie optreden. Door dit als uitgangspunt te nemen kan verrommeling worden tegengegaan.

We hebben juridische middelen om hierop te kunnen handelen maar de manier waarop we dat inzetten beantwoordt niet aan onze doelen. Uitgangspunt is dat we in de komende periode de recreatievaart beter gaan reguleren door:

- beleid aanlegsteigers actualiseren (opstellen beleidsregels voor aanlegsteigers, dit is een vervolgactie en maakt geen onderdeel uit van de visie). Op deze manier voorkomen we dat er nieuwe aanlegsteigers aangelegd worden op locaties die onwenselijk zijn. Bijkomend voordeel is dat het aan banden leggen van het aantal aanlegsteigers ook een positief effect zal hebben op de omvang van de recreatievaart;
- goede afspraken te maken met derden in het gebied wanneer sprake is van een recreatiedruk die niet passend is bij de omgeving. Gedacht kan worden aan afspraken over maximale vaarbewegingen per dag (dit is bijvoorbeeld bij waterschap Limburg gedaan voor varen op de Roer), varen in bepaalde tijdvakken en sluiting in het broedseizoen. Aandachtspunt hierbij is dat het wel mogelijk is om afspraken met verhuurders te maken maar dat het reguleren van de verhuurmarkt niet mogelijk is.

Op deze manier gaan we de recreatievaart beter reguleren zodat we meer in control zijn. Voorzieningen (zoals aanlegsteigers) hebben we grotendeels in eigendom. Het is ook belangrijk om hierover de regie te houden. Het is wel mogelijk om beheer uit te besteden aan derden en hierover goede afspraken te maken. Dit doen we nu ook al.

4. Recreatievaarders uitgebreider informeren.

We kunnen recreatievaarders meer informeren over de watertransitie en “het werk van het waterschap”. Ook kan meer informatie worden gegeven over natuur en landschap die men gedurende een route tegen komt en over het schoon houden van de beek en het gebied er om heen (positieve informatievoorziening, zoals dit ook in Vlaanderen gebeurt)

Daarnaast is het belangrijk om recreanten in bepaalde gebieden beter te informeren over de kwaliteit van het water. Dit geldt voor locaties na RWZI's of over de werking van overstorten. Op bepaalde momenten (wanneer net een overstort heeft plaats gevonden bijvoorbeeld) kan de kwaliteit van het water slechter zijn dan normaal. Het is belangrijk dat recreanten dit weten, zodat ze een weloverwogen besluit kunnen nemen om op dat moment te gaan varen in een beektraject. Ze moeten zich bewust zijn van de gezondheidsrisico's die dat met zich mee brengt.

Samenvatting kaderstellende uitgangspunten

Samenvattend wordt aan u gevraagd om de volgende kaderstellende uitgangspunten voor het nieuwe vaarbeleid vast te stellen:

1. Behouden van uitgangspunten uit het huidige recreatiebeleid die nog actueel zijn.	• Het waterschap stelt het watersysteem zoveel mogelijk open voor recreatie, mits dit niet leidt tot risico's voor ecologie en/of het natuurlijk watersysteem. • Als we recreatie toestaan, is het verantwoord. • Als waterbeheerder stimuleert en faciliteert het waterschap recreatie. • Recreatie mag het waterbeheer niet onnodig belemmeren. • Recreatie mag geen noemenswaardige schade aan de waterstaatkundige objecten veroorzaken. • Recreatie mag geen noemenswaardige schade en hinder voor derden veroorzaken. • Recreatie-evenementen die op ons eigendom plaatsvinden, zijn voorafgaand gemeld.
2. Aansluiten bij de watertransitie.	• We zetten in op kansen voor de watertransitie door het waterbewustzijn en de “kennis over wat het waterschap doet” bij derden te vergroten. • Het mogelijk maken van recreatievaart is in balans met watertransitiedoelen. De recreatievaart mag de watertransitie niet belemmeren. • Voorzieningen om het varen (veilig) mogelijk te maken ontwerpen we zodanig dat ze beter aansluiten bij de watertransitie en de dynamiek van het gebied. We spelen in op grillige weersomstandigheden met hoog en laag water. • We willen de recreatievaart in ons gebied verduurzamen. • Recreanten en recreatiebedrijven houden rekening met onderhoudswerkzaamheden.
3. Beter reguleren van de recreatievaart op onze beken.	• Beleid aanlegsteigers actualiseren. • Goede afspraken maken met derden over de kanovaart in ons gebied zodat de recreatiedruk passend is bij de omgeving
4. Recreatievaarders uitgebreider informeren.	• We informeren recreanten meer over de watertransitie en “het werk van het waterschap” en over de waterkwaliteit.

3.2 Argumenten

Het bestaande recreatiebeleid uit 2013 is erg algemeen. En er ontbreekt vanuit het waterschap een integraal beleid en een praktisch toetsingskader. Daardoor heeft het

waterschap op dit moment onvoldoende mogelijkheden om het beheer rondom varen in goede banen te leiden. Bovendien neemt het waterschap een onvoldoende duidelijk standpunt in ten opzichte van andere samenwerkingspartners.

Wat helpt is een integraal beleid op recreatievaart, gezien vanuit onder andere ecologie, waterkwaliteit en beheer. Daarvoor is het nodig het onderdeel 'varen' uit het recreatiebeleid te lichten, uit te werken en vooruitlopend op de herziening van het recreatiebeleid, vast te stellen. Met uw akkoord over de kaders kan de organisatie starten met het opstellen van een nieuw vaarbeleid. Tijdig beleid en daaruit volgende stappen voorkomen problemen rondom toenemende druk op het water.

3.3. Risico's

Een mogelijk risico is de eventuele druk van externe partijen op nieuw vaarbeleid, waardoor overhaaste besluitvorming voorrang krijgt op een zorgvuldig afwegings- en besluitvormingsproces. Om dit risico te beperken is het belangrijk met derden in gesprek te blijven, de doelstellingen vanuit het waterschap scherp te hebben en daarnaar te blijven handelen. Daartoe vindt regelmatig overleg plaats met het watersportverbond en de Toeristische Kanobond Nederland (TKBN).

4. Financiën

Niet van toepassing. Het opstellen van de visie wordt intern opgepakt, er is enkel personele capaciteit nodig. Dit is voorzien in de lopende begroting.

5. Uitvoering en evaluatie

5.1 Bestuurlijke vervolgstappen:

Nadat u de kaders heeft meegegeven, worden deze door het DB uitgewerkt en vastgesteld. Om het beleid externe werking te geven, wordt het ontwerp-besluit na vaststelling bekend gemaakt en gedurende 6 weken ter inzage gelegd. Met inachtneming van de zienswijzen kan het beleid vervolgens definitief worden vastgesteld. Er is geen beroepsmogelijkheid.

Na besluitvorming zal bij de uitwerking van het beleid de communicatieaanpak verder vorm krijgen en zal in overleg met betrokkenen een reële ingangsdatum worden bepaald voor de doelstelling "enkel nog elektrisch varen in de Beneden-Dommel".

5.2 Externe communicatie:

Zoals in de risicoparaagraaf is beschreven vindt regelmatig overleg plaats met belanghebbenden partijen. Tevens wordt het ontwerp-besluit gepubliceerd en ter inzage gelegd (zie paragraaf 5.1, bestuurlijke vervolgstappen).

5.3 Bestuurlijke evaluatie:

Voorstel is om aan het einde van de WBP-planperiode (2027) het vernieuwde vaarbeleid te evalueren alvorens het gehele recreatiebeleid in de volgende WBP-planperiode te herzien. Die inzichten worden vervolgens meegenomen in de volledige herziening.

Hoogachtend,

het dagelijks bestuur,

E. de Ridder
watergraaf

H.J. Kielenstijn
secretaris

Besluit

AB-voorstel kaders vaarbeleid

Het Algemeen Bestuur besluit conform voorstel.

1. Vaststellen van de kaders van het vast te stellen vaarbeleid.

Aldus vastgesteld in de vergadering van 2 april 2025.

het algemeen bestuur,

E. de Ridder
watergraaf

H.J. Kielenstijn
secretaris

Beantwoording schriftelijke vragen t.b.v. commissievergaderingen 19 maart 2025

Commissie VWDV 19 maart 2025

2.1 Kaders vaarbeleid

Mari de Bijl (Water Natuurlijk)

Vraag 1

Pagina 2: In oranje op de kaart. Het nautisch beheer ligt bij andere beheerder. Welke beheerder is dit en waarom ligt het niet bij de Dommel?

Antwoord

De oranje lijnen op de kaart betreffen kanalen (Wilhelminakanaal, Beatrixkanaal en Eindhovens kanaal). Deze kanalen zijn in beheer bij Rijkswaterstaat of de gemeente Eindhoven. De provincie bepaalt aan wie ze het vaarbeheer toewijst.

Vraag 2

Pagina 3: Waarom staat er bij de **uitgangspunten** geen zin als; (vaar) recreatie mag geen schade doen aan natuur en ecologie? Graag toevoegen.

Antwoord

Inmiddels is er in de tabel bij uitgangspunt 1 aan de eerste bullit een toevoeging gedaan: Het waterschap stelt het watersysteem zoveel mogelijk open voor recreatie, mits dit niet leidt tot risico's voor ecologie en/of het natuurlijk watersysteem. Deze wijziging was al aangegeven door het DB maar per ongeluk niet verwerkt. Overigens is dit is een bestuurlijke vraag die in de commissie gesteld kan worden.

Vraag 3

Pagina 4 punt 3.3: Open vraag. Hoe is de druk van de kanoverhuurbedrijven? Mijn ervaring is dat die rupsje nooit genoeg zijn.

Antwoord

Op dit moment zijn de contacten met de kanoverhuurbedrijven goed. De druk zoals die in de Coronatijd met name in de Boven-Dommel ontstond is gelukkig verleden tijd. Door wijzigingen in het vaarbeleid kan het zijn dat de druk wordt vergroot omdat belangen van bedrijven worden geraakt (zie ook bij risico's in het AB-voorstel). Op dit moment is daar echter geen sprake van.

Vraag 4

Ik hoor graag van een van onze ecologen wat de invloed van varen en roeien is op de waterflora. Ze halen met de peddels gemakkelijk waterplanten omhoog denken wij. Dat is slecht voor plant, vis en macrofauna?

Antwoord

Over de invloed van varen en roeien op de waterflora is geen algemene uitspraak te doen. Het is onder meer afhankelijk van de hoeveelheid kano's, waterstand en andere lokale omstandigheden. Met het vaarbeheer wordt op een evenwichtige wijze rekening gehouden met die belangen.

Vraag 5

Pagina 4: goede afspraken met derden. Bedenk voor je toestemming geeft aan recreatie dat onze beken vaak het rustige hart zijn van de natuurgebieden van de terreinbeheerders. Die willen de rust handhaven. Dat is broodnodig. Vindt er afstemming plaats? Mijn ervaring als terreinbeheerder was dat het soms knokken was om de natuur veilig te stellen.

Antwoord

Er vindt regelmatig afstemming plaats met recreatiebedrijven over de recreatievaart in ons beheergebied. Ook is er regelmatig overleg met terrein beherende organisaties. Daarnaast is het zo dat we op dit moment geen expliciete toestemming aan recreatie geven. Een vaartraject is gesloten of opengesteld. Als een vaartraject opengesteld is dan hoeft door recreanten/recreatiebedrijven geen aanvraag ingediend te worden. Zij mogen varen op de door het waterschap opengestelde beektrajecten.

Vraag 6

Recreatie evenementen op eigendom de Dommel. Wie pakt de winst? En wie draagt de kosten? En wie bekijkt de impact die het heeft op de natuur?

Antwoord

Voor evenementen op eigendom van het waterschap moet vooraf een melding worden gedaan. Deze melding wordt beoordeeld op (onder meer) de impact op de (water)natuur. Indien toestemming wordt verleend, kunnen aanvullende voorschriften worden opgenomen over zaken als: het meenemen van afval, herstel van schade aan de waterhuishouding en gedragsregels. De hieraan verbonden kosten zijn dan voor rekening van de aanvrager.

De businesscase en daarmee de eventuele winst voor de organisator van evenementen kennen wij niet. De winst voor De Dommel zit erin dat waterrecreatie bijdraagt aan de beleving van ons watersysteem, en daarmee draagvlak voor beheer en behoud ervan.

Vraag 7

In hoeverre zit de Dommel vast aan afspraken met recreatieondernemers. Kunnen we zeggen; 'tot hier en niet verder'? of zelfs 'tot hier en nu terug' ? Hebben we de regie nog?

Antwoord

Bij uitgangspunt 3 is beschreven dat we op sommige locaties/onderwerpen beter willen reguleren dan op dit moment het geval is. Daarom wordt voorgesteld om hier maatregelen voor te treffen. Die moeten leiden tot meer regiemogelijkheden door het waterschap dan op dit moment het geval is.

Commissie Voldoende water en droge voeten

Dossiernummer 3991
Extern Zaak ID 0539
Vergaderdatum 19 maart 2025
Agendapunt 3.1
Titel Voortgangsrapportage majeure projecten watersysteem

Geagendeerd	Vergaderdatum
Commissie Voldoende water en droge voeten	19 maart 2025

Aan: Commissie voldoende water en droge voeten (VWDV)

Datum: 19 maart 2025

Onderwerp: Voortgangsrapportage majeure projecten Inrichten Watersysteem

Voorstel

1. Kennis te nemen van de stand van zaken van de majeure projecten van programma inrichten watersysteem.

1. Aanleiding

Met deze voortgangsrapportage wordt de AB-commissie Voldoende water en droge voeten (VWDV) geïnformeerd over de stand van zaken van enkele geselecteerde projecten. Het gaat hierbij om projecten van majeure omvang, zoals in de Beleidsbegroting 2025 vastgesteld. In de Beleidsbegroting 2025 zijn onderstaande projecten als majeur vastgesteld:

- P034007 Inrichting beekdal Run Heers-Dommel
- P068714 Hoogwaterbescherming Vught
- P086401 Beekherstel Poppelsche Leij (N2000)
- P089401 Gebiedsgerichte aanpak (GGA) Grenscorridor

Bovenstaande projecten komen voor de eerste keer voor in de voortgangsrapportage majeure projecten. Daarom zijn er geen grijze pijlen met de stand van zaken van de voorgaande rapportage opgenomen in de dashboards.

Legenda financiële gegevens:

- Totaal krediet: Totale krediet verleend door DB op projectnummer
- Totale realisatie: Totale uitgaven op projectnummer
- Actuele realisatie: Uitgaven t.b.v. realisatie in het betreffende boekjaar
- Inofficieel open (actuele raming): Te verwachten uitgaven in totaal / het betreffende boekjaar
- Officieel BB2025: cijfers zoals opgenomen in beleidsbegroting per boekjaar
- Officieel VN2025: cijfers zoals opgenomen in de voorjaarsnota per boekjaar

2. Toelichting

A. Prestaties

WBP-doel	Project	Opgave	Prognose oplevering
Klimaatrobuust watersysteem	P034007 Inrichting beekdal Run Heers-Dommel	Klimaatrobuuste inrichting Run - 2,1 km beekherstel - 10 ha NNP	2027
Voldoen aan de geldende normen wateroverlast	P068714 Hoogwaterbescherming Vught	- 25 km kering	2028-2033
Klimaatrobuust watersysteem, Voldoende water	P086401 Beekherstel Poppelsche Leij (N2000)	Klimaatrobuuste inrichting Poppelsche Leij - Hydrologische randvoorwaarden voor instandhouding N2000 - 2,6 km beekherstel - 71 ha OGOR - Watersysteemherstel	2031
Klimaatrobuust watersysteem, Voldoende water, Klimaatrobuust watersysteem, Schoon water	P089401 Gebiedsgerichte aanpak (GGA) Grenscorridor	Uitwerken 10 ruimtelijke verankerde deelgebiedsvisies inclusief uitvoeringsstrategie.	2027 (6) e.v.

B. Stand van zaken per project/deelgebied

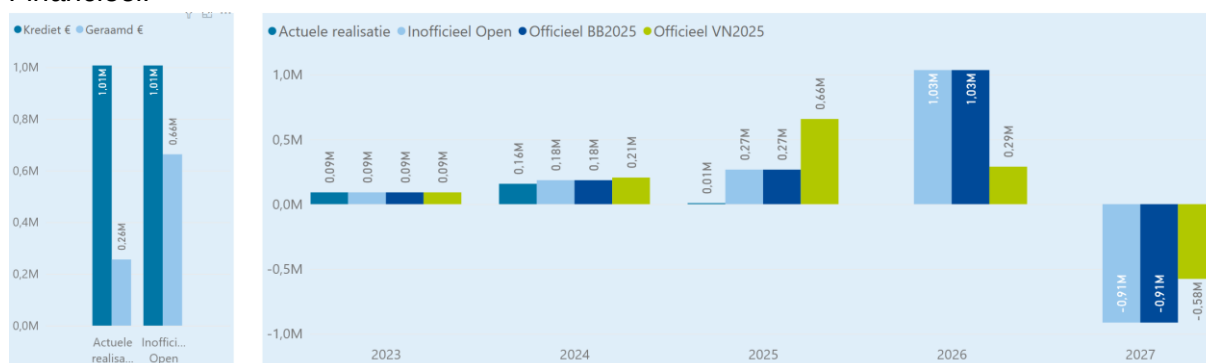
Inrichting beekdal Run Heers-Dommel (P034007)

In het beheersgebied is grote maatschappelijk druk om woningbouw, energie en duurzaamheid in projecten te realiseren. Door proactief te acteren hebben wij invloed op keuzes om de opgave voor de watertransitie niet (nog) groter te maken (sturing op afkoppeling stedelijk gebied, berging e.d.). Dit project is een unieke samenwerking tussen gemeenten, ASML, Provincie en waterschap om ASML (en Veldhoven/Eindhoven) droge voeten te laten houden en natuur- en beekherstel te laten plaatsvinden.

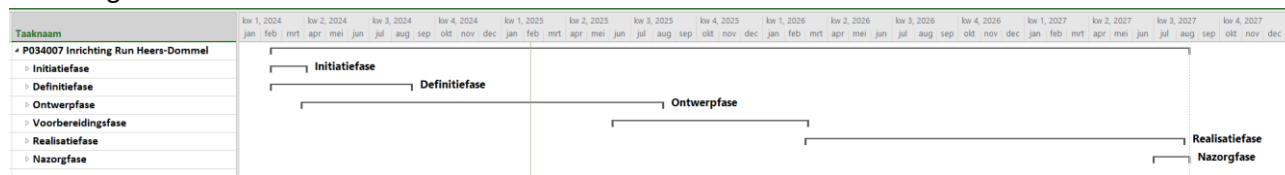
		Commissie vergadering 19-03-2025
Tijd		Verwachte oplevering is eind 2026/begin 2027. Over de beschikbaarheid van grond zijn afspraken gemaakt. Echter de daadwerkelijke overdracht kan nog voor vertraging zorgen. Hierdoor treedt er mogelijk vertraging in de uitvoering op. In de SOK is oplevering van eind 2025 opgenomen. Dit is niet haalbaar. Communicatie hierover loopt via de stuurgroep.
Geld		Raming is opgenomen in de beleidsbegroting 2025. Vooralsnog geen afwijkingen voorzien.
Doelen		Doelen waterschap: Klimaatrobuuste inrichting Run, waaronder 2,1 km beekherstel en 10 ha NNP

Financieel:

Er is door het DB voorbereidingskrediet beschikbaar gesteld. Bij vaststelling ontwerp projectplan zal er uitvoeringskrediet aangevraagd worden. Netto kosten voor het waterschap (uitgaven minus inkomsten) worden getoond. Grootste deel van de inkomsten worden in het laatste jaar verwacht.

Planning:

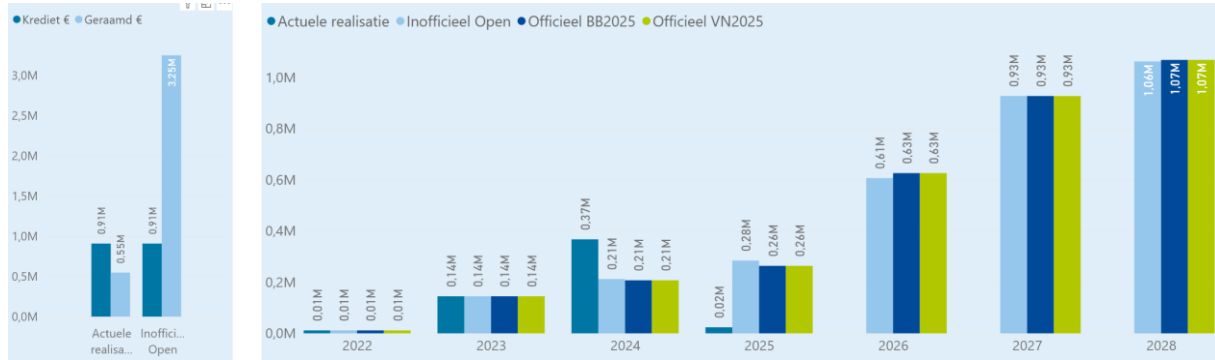
Hoogwaterbescherming Vught (P068714)

Dit deelproject omvat de hoog prioritaire waterkeringen Pestdijk, Volmeer-Bleijendijk en Beukenhorst en de laag prioritaire keringen Halse Broek/-Beemden en Esch (noordoostzijde Essche Stroom). Deze waterkeringen spelen een rol bij de hoogwaterbescherming van Vught e.o. in geval van een HOWABO-situatie. Onderzocht wordt of een gesloten stelsel van regionale keringen een passend antwoord zou zijn op de recente hydrologische inzichten. De verkenning vindt plaats in het licht van HOWABO 2.0

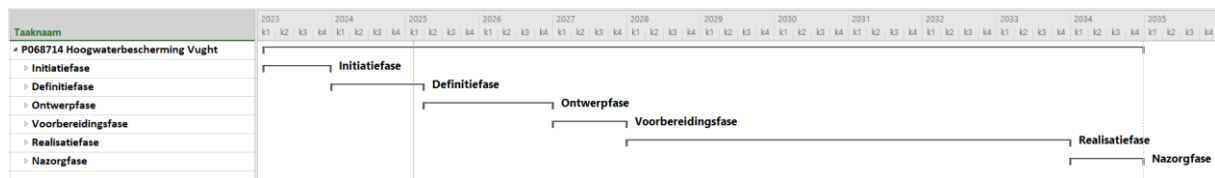
		Commissie vergadering 19-03-2025
Tijd		In 2025 doorloopt dit project een m.e.r.-procedure als (wettelijk verplicht). De verkenning (2025 en 2026) resulteert in een voorkeursalternatief en projectbesluit. De planuitwerking is gereed in 2027. Realisatie vindt plaats in meerdere deelprojecten en is gereed in WBP6.
Geld		Raming voor de verkenning en planuitwerking is onder deelproject opgenomen in de beleidsbegroting 2025. Geld voor de uitvoering is geraamd in de beleidsbegroting onder realisatie HOWABO. Vooralsnog geen afwijkingen voorzien.
Doelen		Dit deelproject omvat in totaal ongeveer 25 km kering.

Financieel:

Er is door het DB voorbereidingskrediet beschikbaar gesteld. Aanvullend krediet wordt later aangevraagd.

Planning:

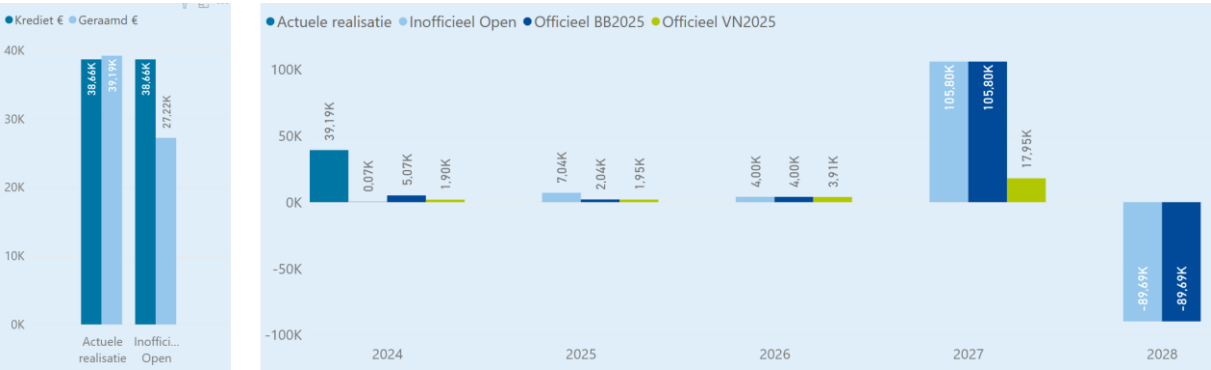
Beekherstel Poppelsche Leij (N2000) (P086401)

Regte Heide & Riels Laag is aangewezen als Natura2000-gebied, het beekdal van de Poppelsche Leij is een Natte Natuurparel (NNP). Doelen van het project zijn: instandhouding habitattypen N2000, behalen KRW-doelen, realisatie NNP, realisatie NNB, watertransitie (Watersysteemherstel). Hiervoor is VSS beschikbaar. Met de betrokken eigenaren zijn de eerste gesprekken hierover gevoerd. Er is een relatie met vergunning Brabant Water en daarmee bestuurlijke urgentie. Bovendien onderdeel van een GGA. Daarnaast is er een overlap met een bestemmingsplan van de gemeente Goirle. Voor het verkrijgen van een duidelijke opdracht vindt er overleg plaats tussen gemeente Goirle en Provincie.

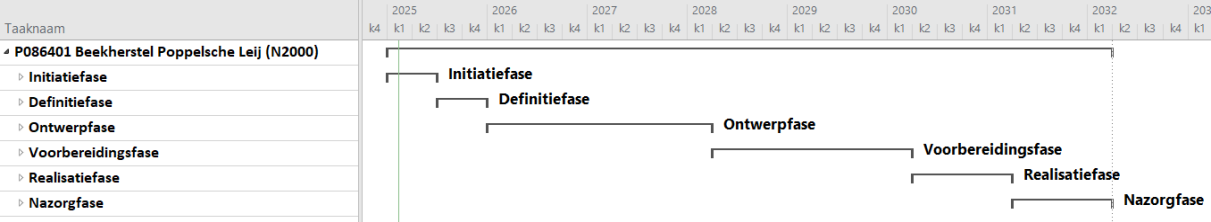
		Commissie vergadering 19-03-2025
Tijd		De kans op (lange) juridische procedures is aanwezig. Bij minnelijke grondverwerving is de verwachte oplevering eind 2031. Bij onteigening eind 2033.
Geld		Raming is opgenomen in de beleidsbegroting 2025. Netto kosten zijn laag omdat er 100% inkomsten zijn voorzien. Hiervoor moeten nog wel nadere afspraken gemaakt worden met de Provincie.
Doelen		Hydrologische randvoorwaarden voor instandhouding N2000, 2,6 km beekherstel, 71 ha OGOR en watersysteemherstel.

Financieel:

Voor de voorbereiding van het project zal voorbereidingskrediet aangevraagd worden. Netto kosten voor het waterschap (uitgaven minus inkomsten) worden getoond. Verwacht wordt dat grootste deel van de uitgaven door middel van subsidies gedekt kunnen worden.

Planning:

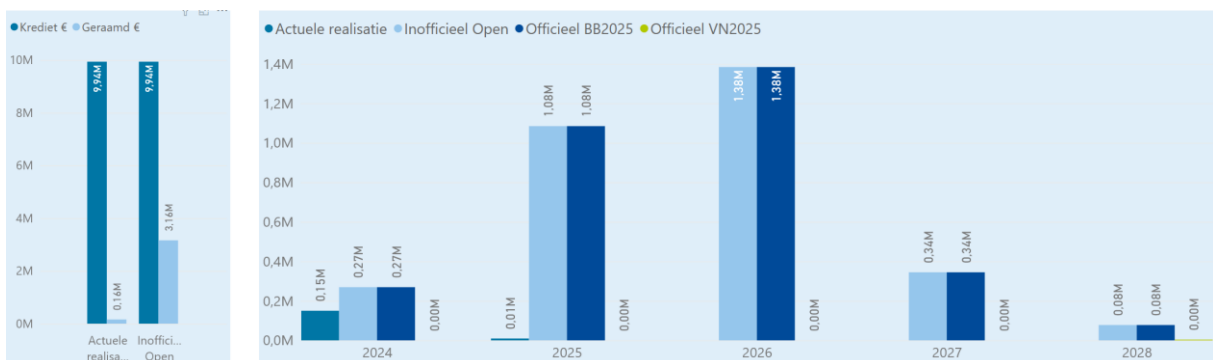
Gebiedsgerichte aanpak (GGA) Grenschorridor (P089401)

Wij zijn trekker van deze GGA en pakken hierin een voor ons ongebruikelijke rol. Dit geeft enerzijds onzekerheid voor onze opgaven op de korte termijn, maar biedt op de langere termijn grotere kansen om te komen tot volledig systeemherstel (watertransitie). Eerste successen zijn langzaam zichtbaar. Door onzekerheid financiering NPLG/BPLG wordt een rol van het waterschap gevraagd. Eerste stap is in 2024 gezet door voorbereidingskrediet ter beschikking te stellen. Bestuurlijke betrokkenheid en samenwerking met (bijna) al onze strategische stakeholders is aanwezig in project.

Commissie vergadering 19-03-2025		
Tijd		Het gebied is in 10 deelgebieden verdeeld. Tot en met 2027 worden 6 deelgebieden uitgewerkt. Per deelgebied zal een ruimtelijke verankerde visie inclusief uitvoeringsstrategie opgesteld worden.
Geld		Raming voor de visievorming is opgenomen in de beleidsbegroting 2025. De inkomsten zijn door de Provincie toegezegd, maar is nog niet geformaliseerd. Voor de voorbereiding en uitvoering van projecten na 2027 is nog geen geld beschikbaar. Dit valt echter buiten de scope van deze opdracht. In de voorjaarsnota zal hierover meer inzicht worden gegeven. Dekking hiervoor wordt (deels) gezocht bij de Aanpak Landelijk Gebied (ALG) van de Provincie.
Doelen		Voor alle deelgebieden dienen ruimtelijke visie verankerd te worden in een passend juridisch instrumentarium. Hierbij is bodem en watersturend het uitgangspunt. Voor 6 deelgebieden worden nog voor 2027 ruimtelijke verankerde deelgebiedsvisionen inclusief uitvoeringsstrategie opgesteld. Daarnaast worden lopende projecten ondersteund en wordt casuïstiek t.b.v. grondverwerving opgepakt.

Financieel:

Er is door het DB voor de werkzaamheden tot en met 2027 krediet beschikbaar gesteld. Netto kosten (uitgaven minus inkomsten) worden getoond.

Planning:

Tot en met 2027 worden 6 deelgebieden uitgewerkt.

3. Transitietraject Brede aanpak Zandleij

In 2023 is een Arbo-onderzoek uitgevoerd door externe bureaus. Aanleiding: een medewerker van Waterschap De Dommel en een medewerker van de aannemer voelden zich niet lekker na een week lang werken op en bij het water van de Zandleij. Eind 2023 is een advies opgesteld over de vraag welke (no regret) maatregelen genomen kunnen worden in de periode 2024-2028 die helpen om de Zandleij gezonder te maken. Dit om een brede aanpak aan oplossingsrichtingen te genereren. In januari 2024 zijn de resultaten van het Arbo-onderzoek gedeeld met de aanwonenden van de Zandleij en er is een algemene inloopbijeenkomst in Cromvoirt georganiseerd. In april 2024 is besloten om een Transitietraject Brede aanpak Zandleij te starten. De focus van het traject is onderzoeken en verbeteren van de kwaliteit van het influent, de aanpak van geur, kleur en stoffen en het verbeteren en herstellen van de ecologie van de Zandleij. Dit in goede samenwerking met de omgeving. Het is gericht op een schone en gezonde Zandleij. Het is een transitietraject om van te leren, innovaties te testen en ervaringen op te doen zodat we dit ook elders in het gebied kunnen gaan toepassen.

Verschillende onderzoeken zijn uitgevoerd in de riolering, op rwzi Tilburg en in de Zandleij. Een onderdeel is de pilot Bronaanpak rwzi Tilburg vanuit de Schone Maaswaterketen.

De stand van zaken van deze onderzoeken zijn in december 2024 tijdens de Zandleijdag gedeeld met bestuurders van waterschap en gemeenten, professionals op het gebied van water en met de aanwonenden van de Zandleij. De resultaten van de onderzoeken verwachten we in april compleet te hebben. Van deze deelonderzoeken wordt een samenvattend rapport geschreven. Daarnaast wordt geïnvesteerd in het testen van twee innovaties (Nanobubbels en Instream river training). In 2025 zullen we ook weer verder investeren in de samenwerking met de inwoners van het stroomgebied, dit in afstemming met de reeds lopende gebiedsprocessen zoals Landschapspark Pauwels. Evenals versterking van de bestuurlijke samenwerking middels een intentieverklaring.

Bijlage(n):

Geen bijlagen

Commissie Voldoende water en droge voeten

Dossiernummer 4167
Extern Zaak ID 0539
Vergaderdatum 19 maart 2025
Agendapunt 3.2
Titel Communicatieboodschap afschalen extra
hoogwatermaatregelen De Kempen

Geagendeerd	Vergaderdatum
Commissie Voldoende water en droge voeten	19 maart 2025

26 februari 2025

Nog steeds last van twee extreem natte jaren

De grondwaterstanden zijn nog steeds overal hoog tot zeer hoog voor de tijd van het jaar. In 2023/2024 viel bijna de hoeveelheid regen die hoort bij een regenwoud. Omdat grondwater maar heel langzaam wegstroomt, is het overal nog steeds erg nat. Alleen een langere periode van droogte kan hier verandering in brengen.

Extreem lange natte periode

Op dit moment hebben we nog steeds last van de lange natte periode die al in 2023 begon. Dat was een extreem nat jaar. Er viel ongeveer 1110 tot 1220 mm regen in het gebied van Waterschap De Dommel waar er normaal zo'n 800 mm in een jaar valt. Door het natte najaar en het hoogwater tijdens de kerst was het eind 2023 overal kletsnat.

Geen droge maanden

In 2024 viel het gehele jaar elke maand meer regen dan gemiddeld. We hebben afgelopen jaar dus geen droge maanden gehad. Mei was de meest extreme maand. Er is in de hele maand mei ongeveer 181 mm neerslag gevallen, dit is ver boven de maximale neerslag voor mei sinds 1984 (110 mm). Door deze enorme hoeveelheid regen zonder lange droge periodes zijn de grondwaterstanden nog altijd heel hoog.

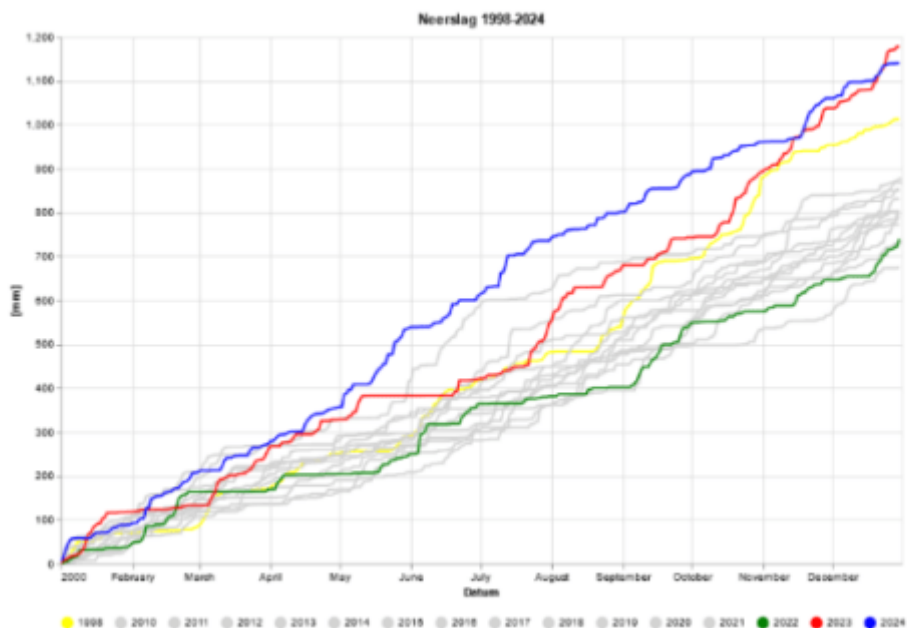
Jaar	Gevallen hoeveelheid neerslag [mm]	Meer dan gemiddelde (800mm) [mm]
2018	630	-170
2019	707	-93
2020	685	-115
2021	822	22
2022	635	-165
2023	1180	380
2024	1140	340

Tijdelijke maatregelen de Kempen niet verlengd

Het bestuur van Waterschap De Dommel koos in oktober 2024 voor extra tijdelijke maatregelen in de Kempen na een lange periode van grote wateroverlast in dat gebied. Eén van die maatregelen was intensiever maaien waar dat volgens wet en regels mag. En het laag laten staan van de stuwen in beken en sloten op plekken waar dat nodig was. Deze tijdelijke maatregelen worden niet verlengd. “Extra maaien is niet aan de orde, omdat er nu nog niets groeit in de sloten en beken. En ons beleid is dat we het hele jaar door water vasthouden, tenzij de omstandigheden dit niet toe laten. Dat laatste is al bijna twee jaar het geval”, licht Bas Peeters, bestuurder bij Waterschap De Dommel het besluit toe om de maatregelen niet te verlengen. “Er is ook nog nooit zoveel maanden achter elkaar meer dan gemiddeld water afgevoerd.”

Slechts 8 droge weken in 2024

Om te laten zien hoe uitzonderlijk veel neerslag is gevallen afgelopen jaar, vergelijken we de hoeveelheid neerslag van 2024 (blauwe lijn) met de neerslag van afgelopen jaren. 1998 was eerder het natste jaar ooit gemeten bij het KNMI (sinds 1901) met 1013 mm neerslag. In 2023 is dit record verbroken met 1180mm en in 2024 bleven we hier net onder (1140mm).

Opvallend is dat de blauwe lijn (neerslag 2024) het gehele jaar vrij recht omhoog gaat met weinig vlakke stukken (aangesloten droge periodes). In de winter is dat niet bijzonder, maar zeker in het voorjaar en in de zomer zijn er in de andere jaren lange periodes van droogte te zien die de totale hoeveelheid neerslag wat onderdrukken. De langste droge periode in 2024 was 12 aaneengesloten dagen in november. Daarnaast waren er slechts acht droge weken in 2024. In 2023 hadden we een aaneengesloten droge periode van 39 dagen.

Kans op droogte klein

Voor het zakken van de grondwaterstanden is nu een langere droge periode nodig met minder dan gemiddelde neerslag. In januari en februari heeft het gemiddeld geregend voor de tijd van het jaar. Bas Peeters: "De kans dat er op 1 april sprake zal zijn van droogte lijkt hierdoor erg klein. Het risico dat sommige landbouwpercelen tegen die tijd nog slecht begaanbaar zijn door de hoge grondwaterstanden is op dit moment groter."

Noot voor de pers, niet voor publicatie: de meetgegevens uit dit persbericht komen uit het jaaroverzicht van het Water Kennis Centrum van Waterschap De Dommel. In de bijlage vind je een neerslaggrafiek en het overzicht van de neerslaghoeveelheid van de afgelopen 7 jaar. Als je meer wilt weten, dan kun je contact opnemen met Ingeborg Riedstra, via de mail iriedstra@dommel.nl of telefonisch 0411 618 226.

Verslag van de vergadering van de Commissie Voldoende water en droge voeten 13 november 2024 bij Waterschap De Dommel te Boxtel

Aanwezige commissieleden:

Mevrouw V.T.C. Slegers (voorzitter), mevrouw C.J.W.M. Aerdts (Water Natuurlijk), de heer M.G.M de Bijl (Water Natuurlijk), de heer M.M.F. Dewachter (Water Natuurlijk), de heer J.W.M. van Gerven (Werken aan Water), de heer A.A.M. Houbraken (BBB), De heer J.J.M. Jacobs (CDA), de heer G.A.J. Knoops (VVD), mevrouw J. Lammers (PvdD), de heer J. Opschoor (50PLUS), de heer B.F.A.M. van Rijckevorsel (Natuurterreinen), de heer W.S.H.M. Rombouts (PvdA), mevrouw M.P. van Santvoort (AWP), de heer H.J.J.H. Schepers (Werken aan Water), de heer A.T.J.M van Selst (BBB), de heer B. Steunenbergh (VVD), de heer C.A.A.A. Tönissen (PvdA), de heer M.W.J. Verhees (PvdD), de heer G. Verhoeven (CDA), mevrouw M.H.E. van der Zanden-van Rooij (Ongebouwd)

Aanwezige leden dagelijks bestuur:

De heer V.E.C. Lokin, mevrouw M.M. Ruijs, de heer M.J.P.A. Tholen, de heer S.J. Peeters en de heer F. Tijhof

Tevens zijn aanwezig:

De heer M. Timmermans (commissiesecretaris), Mevrouw M. Borst (DT-lid), mevrouw M. de Lange (bestuursondersteuner), de heer M. Olthuis (bestuursadviseur), de heer R. Dijkmans (concerncontroller), de heer J. de Voogd (Avex) en Verslagbureau More Support (notulist)

Afwezig met kennisgeving:

N.v.t.

1 Opening en vaststelling agenda

De *voorzitter* opent de vergadering en heet de aanwezigen, zowel fysiek als via de livestream, welkom.

De *voorzitter* herhaalt nogmaals dat de fracties vrije deelname hebben bij deze vergadering. De voorzitter wijst de aanwezigen op het ondertekenen van de presentielijst.

De *voorzitter* meldt dat mevrouw Ruijs heeft verzocht om onder agendapunt drie 'Mondelinge terugkoppeling door de portefeuillehouders' een procesmededeling te mogen doen over de KRW. De voorzitter stelt voor om dit na agendapunt 3.2 in te voegen in de agenda.

De agenda wordt vastgesteld met inachtneming van de voorgestelde wijziging.

2 Voorstellen t.b.v. besluitvorming AB

2.1 Burap 2024-2

Vincent Lokin

Advies uit te brengen over het voorstel aan het AB om:

1. de bestuursrapportage 2024-2 vast te stellen

De heer *Tönissen* heeft de Burap in totaliteit bekeken. De kosten om de crisis het hoofd te bieden, zijn lager uitgevallen dan de fractie had verwacht. Hier is de fractie blij mee. Echter, er is nog altijd sprake van overbesteding.

Het hoogwaterbeschermingsprogramma, HWBP, zal een miljoen euro meer aan kosten meebrengen dan was verwacht. De heer Tönissen geeft aan dat het doel van deze extra kosten onduidelijk is en hij verwacht hierover extra toelichting.

De heer *Jacobs* verwijst naar pagina vijf van de Burap. Hier wordt aangegeven dat binnen het breed bestuurlijk grondwateroverleg om commitment is gevraagd om structurele maatregelen te kunnen treffen ten behoeve van het vasthouden van water. Volgens de rapportage betreft dit doelstellingen rondom winterwateropslag en aanpassingen van het grondwaterpeil. De fractie informeert naar de huidige stand van zaken wat dit betreft en de voortgang op de gestelde doelen. In de Burap staat verder dat de stimuleringsregeling voor het landelijk gebied op oranje staat vanwege vertraging bij het verkrijgen van goedkeuring door BIJ12. De fractie is van mening dat BIJ12 slechts een steunende functie en adviserende rol heeft. Het waterschap neemt uiteindelijk de beslissingen. Daarom vraagt de fractie hoe deze vertraging de tijdige uitvoering van de doelen in het landelijk gebied beïnvloedt en welke stappen het waterschap kan ondernemen om dit goedkeuringsproces in de toekomst beter te stroomlijnen.

Op pagina negen komt de pilot inzake agrarische berekening aan de orde. Wat dit betreft treedt vertraging op door het ontbreken van een geschikt onderzoeksbureau. Ook wordt vermeld dat een nieuwe aanpak in voorbereiding is. De fractie zou graag wat nadere toelichting ontvangen over deze vertraging en de consequenties daarvan. Een vervolgvraag hierbij is of er ook gekeken wordt naar eventuele alternatieven.

De bijdrage aan het HWBP zal in de periode 2026-2030 stijgen met 7,3 miljoen euro, zijnde een verhoging met vijf procent van de totale kosten. Daarom vraagt de fractie of de mogelijkheden worden onderzocht om deze kosten op te vangen, naast de gedachte om deze meerkosten bij de burger neer te leggen. Spreker informeert of deze financiële vertraging gevolgen gaat hebben. Ook vraagt de fractie hoe het waterschap in de toekomst ervoor gaat zorgen dat plannen rondom het HWBP wel in lijn lopen met de planvorming.

Op pagina zestien wordt gesproken over HOWABO, maar formeel heeft het AB hier nog niets over vernomen.

Tot slot benadrukt de heer *Jacobs* dat de fractie constateert dat de doelen op dit moment niet behaald worden. Er wordt herhaaldelijk verwezen naar uitgestelde projecten en achterstanden. Dit is zorgwekkend. Daarom wil de fractie de nodige focus om de doelstellingen te behalen.

De heer *Steunenberg* sluit zich aan bij de opmerking van het CDA over het niet realiseren van gestelde doelen.

Op pagina vier wordt aangegeven dat het versnellingsteam droogte kansen oppakt. Dit is van een rode naar een groene status gegaan. De VVD wil hier graag een nadere toelichting bij krijgen.

Op pagina vijf wordt gesproken over Reusel-De Mierden. De vraag is hoe de communicatie inzake de herinrichting in de richting van inwoners en andere ingezetenen wordt opgepakt. Zeker gezien de ervaringen dit voorjaar acht de VVD dit een zinvol aandachtspunt.

Op pagina acht wordt gesproken over de Stimuleringsregeling landelijk gebied. In 2024 wordt dit niet gerealiseerd met het budget wat hiervoor is gereserveerd. Daarom vraagt de heer *Steunenberg* naar een toelichting op de ambitie en de toegezegde extra inspanningen om dit budget beter te gebruiken, zodat dit meegenomen kan worden in de begroting 2025.

Op pagina veertien wordt verwezen naar de presentatie aan de commissie, voorjaar 2024, over de elf bouwstenen van HOWABO. Nu zijn er ook besluiten genomen over de kansrijke alternatieven. Hierover ontvangt de heer Steunenberg graag een toelichting.

Tot slot, op pagina zeventien wordt gesproken over de afkalving van de oevers, wat extra herstelkosten met zich meebrengt. De heer Steunenberg vraagt waar dit terug te vinden is.

De heer *Opschoor* sluit zich aan bij de opmerking van het CDA, inzake de doelen die niet worden gerealiseerd. Op pagina vijf wordt gesproken over inzet van een externe adviseur. Kennelijk kan dit niet intern opgepakt worden. Agevraagd wordt hoeveel kosten dit met zich mee brengt.

Op pagina zeven valt op dat zaken geregeld worden, zo lang het waterschap trekker is. Wanneer dit niet het geval is, lijkt de uitvoering niet goed te verlopen. Dit heeft consequenties, al dan niet financiële consequenties. De heer Opschoor vraagt een nadere toelichting.

Op pagina negen is een oranje status geduid. Er is geen bureau beschikbaar en dit heeft consequenties, onder andere op financieel gebied. Ook hierbij past een toelichting.

Op pagina dertien wordt gesproken over een verkenning HWBP en de versterkingsopgave waterkeringen, welke meer tijd vraagt. De heer Opschoor deelt de vraag van het CDA inzake. Tot slot sluit de heer Opschoor zich aan bij de vraag van de heer Steunenberg, inzake de extra kosten voor de oeverafkalving.

De heer *De Bijl* verwijst naar het bestuursvoorstel en het gestelde over de het infiltreren van het Maaswater. In dat geval zal gebiedsvreemd water binnengehaald worden in het systeem van de Dommel. Het eigen water wordt echter versneld afgevoerd, terwijl dit geïnfiltreerd zou moeten worden. Dit vindt de fractie strijdig aan elkaar.

De heer De Bijl is aanwezig geweest bij de opening van de ozoninstallatie in Hapert. Hij acht het frappant dat deze installatie vervolgens zo snel down gaat en niet operationeel is. Hier moet actie op worden ondernomen.

Op pagina vier wordt beschreven dat veertig stuwen zijn geautomatiseerd en geplaatst. De heer De Bijl vraagt zich af of dit nieuwe stuwen betreft of reeds geplaatste stuwen die nu geautomatiseerd zijn. Ook vraagt de heer De Bijl of het waterschap weet hoeveel water in 2024 is toegestroomd in het grondwater. Grondwater was een groot probleem en eigenlijk is het waterschap aangenaam verrast met de grote hoeveelheid water die gunstig bijdraagt aan de grondwaterstand. De heer De Bijl begrijpt dat niet al dit water richting grondwater kan doorstromen. Voorts wordt gesproken over maatregelen vanwege de extreme droogte. Daar zou in 2024 meer duidelijkheid over komen. Die duidelijkheid wordt waarschijnlijk een jaar uitgesteld en deze vertraging vraagt een toelichting ten aanzien van de oorzaak hiervan. Naast de droogte blijft wateroverlast een probleem. Boeren nemen geen risico in de aanloop naar de winter, omdat zij bang zijn voor wateroverlast. De sloten worden iets verder uitgediept. De heer De Bijl spreekt zorg uit dat het water in de zomer te snel wordt afgevoerd. Het waterschap moet hier oog voor hebben.

De heer De Bijl meldt dat hij niet op de hoogte was van het bestaan van de stimuleringsregeling 'Betere bodem voor en door melkkoeien' en vraagt naar een nadere toelichting ten aanzien van de inhoud en wil met name weten waarom dit niet is opgepikt.

Mevrouw *Van Santvoort* meldt het aantreden van een nieuw commissielid. Dit nieuwe lid complimenteert het DB met de Burap, omdat deze makkelijk leesbaar en overzichtelijk is opgesteld.

Op pagina tien wordt gesproken over de grondvoorraad in hectares. Er is een stijging van 369 hectare op 31 december 2024, met een streven naar 409 hectare in 2030.¹ De grondaankoop was eerder lastig. Dit is ook zichtbaar in het feit dat projecten niet gerealiseerd kunnen worden, omdat er veel concurrentie bestaat van particulieren waardoor de prijzen enorm stijgen.

Mevrouw *Van Santvoort* vraagt wat het waterschap heeft gedaan om ervoor te zorgen dat de grond wél aangekocht kan worden om concurrentie met particulieren te voorkomen. Daarnaast wordt gevraagd of het streven naar 409 hectare voor 2030 reëel blijft, zeker gezien de verwachte toename in concurrentie. Mevrouw *Van Santvoort* verwijst naar pagina 21, project P034702 Vencomplex Leenderbos Tongelreep. Het laatste deel van de uitvoering is vertraagd door een onteigeningsprocedure. Mevrouw *Van Santvoort* vraagt wat deze procedure inhoudt en wil weten of het project wellicht onder strikte voorwaarden wordt uitgevoerd.

De heer *Van Gerven* verwijst naar de vraag van Water Natuurlijk naar de stimuleringsregeling voor de melkveebedrijven. De heer *Van Gerven* vindt het spijtig dat deze bedrijven eerst zijn verjaagd uit de beekdalen, waarna men hier spijt van krijgt en een stimuleringsregeling instelt.

Op pagina zeven wordt gesproken over de gebiedsgerichte aanpak. Afgelopen vergadering is een overzicht van brieven gedeeld vanuit verschillende processen. De commissie zou meer informatie ontvangen over de verschillende gebieden, waar het waterschap leidend is en worden geïnformeerd wie de andere trekkers zijn voor de gebieden. Deze informatie ontvangt de fractie nog steeds graag. Spreker informeert naar het effect van het schrappen van het landelijk NPLG door het kabinet. Wanneer het landelijk bestuur dit afschaft is het misschien belangrijk dat het waterschap hier terughoudend in handelt.

De heer *Van Selst* verwijst naar pagina vijf en het hier gestelde over het vasthouden van winterwater gecombineerd met het voorstel om externe adviseurs in te schakelen. Er wordt gevraagd wie deze adviseurs zijn en waar deze vandaan komen. Eventueel moet de landbouw hier ook bij betrokken worden om ervoor te zorgen dat het geen eenzijdig advies wordt. Ook op pagina zes komt het winterwater aan de orde en wordt aangegeven en dat de aanvoer hiervan vergroot moet gaan worden. De heer *Van Selst* vraagt hoe dit in de praktijk in het werk gaat.

Op pagina zeven gaat het over grondwatergestuurd peilbeheer in A-watergangen en het maken van robuust ingerichte beekdalen. Spoor één is gereed. Spoor twee gaat over de B- en C-watergangen en de vraag is of deze watergangen ook verplicht gemaaid moeten gaan worden. Hieronder staat beschreven dat het streven is om het peil in de beken en A-watergangen met twintig centimeter te verhogen. Er wordt gevraagd of dit ook van toepassing is op de B- en C-watergangen.

Op pagina tien wordt gesproken over de aankoop van de grond. De verwachte grondvoorraad op basis van de aankoop is 131 hectare en de verwachte verkoop

¹ De grondvoorraad stijgt naar verwachting ultimo 2024 tot 369 ha, er is geen sprake van een stijging van 369.

betreft 75 hectare. De heer Van Selst vraagt of dit als fictieve voorraad wordt meegenomen in de begroting om deze sluitend te maken.

Mevrouw *Lammers* wil stilstaan bij het uitvoeren van de klimaatagenda en wijst erop dat hier 2,5 miljoen euro aan is gekoppeld. De fractie vraagt het DB ervoor kan zorgen dat op dit punt een versnelling kan plaatsvinden. Op deze manier stoot het waterschap over de gehele linie meer CO₂ uit dan gepland. De komende jaren moet sneller worden gehandeld.

De ecologische gedragscode wordt vertraagd ingevoerd per 1 april 2025. Daarbij is sprake van een tijdelijke gedoogperiode. De fractie pleit ervoor dat het waterschap in de periode tussen 1 januari en 1 april al wel de nieuwe gedragscode toepast. In het verlengde daarvan heeft mevrouw Lammers een vraag over de overige waterschappen. In het begin van de week stond een artikel in Trouw, waarin wordt gesteld dat alle 21 waterschappen zich tegen de gedragscode keren. De fractie is benieuwd naar het standpunt van het DB en wat de relatie is tussen de vertraging die is opgelopen en de ecologische gedragscode.

De heer *Van Gerven* geeft aan, dat de laatste vraag van mevrouw Lammers ingaat op de beleidsbegroting en niet op de Burap. Werken aan Water sluit aan bij de vraag inzake de gedragscode.

De *voorzitter* geeft aan dat dit behandeld zal worden onder agendapunt drie. Hij constateert dat er technische vragen worden ingebracht en roept op om dat niet te doen in deze setting omdat dit te veel tijd vraagt en onnodig is.

De heer *Verhoeven* stelt dat deze noodzaak voorkomen kan worden, wanneer de technische vragen uitgebreider worden beantwoord.

De *voorzitter* meldt hier volgende keer strenger op te zijn. De vragen inzake het HWBP betreft een volgend agendapunt en de beantwoording hiervan volgt onder agendapunt 2.2.

Mevrouw *Ruijs* licht toe, dat het waterschap - wat betreft de grondwaterafspraken - momenteel met de partners van het grondwaterconvenant op dreef is. Waterschap De Dommel wil dit vlot en voortvarend voortzetten en heeft goede verwachtingen dat er grote stappen gezet worden. Dat is de reden dat hier een groene status aan is toegekend. Dit is een belangrijk onderwerp voor het watersysteemherstel.

Mevrouw Ruijs meldt het voornemen om de commissie begin 2025 tijdens een beeldvormende sessie bij te praten over de stand van zaken rondom watersysteemherstel. Afgelopen jaar heeft een sessie in Waalre plaatsgevonden, waarin reeds door medewerkers is uitgelegd wat de opgave is en waarom bepaalde dingen gedaan worden. Eerder is de commissie dus al geïnformeerd, maar ondertussen zijn nieuwe stappen gezet waarover de commissie wederom geïnformeerd zal worden.

Er zijn vragen gesteld over de Stimuleringsregeling Landelijk Gebied. Er is een stedelijke stimuleringsregeling die al langer loopt en er is een nieuwe stimuleringsregeling. Hier gaat het over de nieuwe stimuleringsregeling. Deze heeft de status oranje. Dit heeft te maken met langdurige uitval van een projectleider. De organisatie heeft dit zo goed mogelijk opgelost. Eind augustus was nog sprake van vertraging. Inmiddels zijn nieuwe medewerkers

ingesprongen. Mevrouw Ruijs heeft het volle vertrouwen in de ingezette versnelling.

Op pagina negen is melding gemaakt van het voornemen van WDD om een theoretische simulatiepilot te starten voor agrarische beregening. Vanuit externe partijen wordt echter geen mogelijkheid gezien om deze simulatie met WDD uit te voeren. Op dit moment beziet WDD hoe het nieuwe beregeningsmodel eruit zou kunnen komen te zien. De activiteiten die hier zijn voorgenomen, zullen waarschijnlijk daarop worden toegepast.

TOEZEGGING 1 – Mevrouw *Ruijs* zegt toe dat de informatie inzake de financiële programmering van de stimuleringsregeling wordt nagestuurd.²

De vraag over de aanvulling van het grondwater kan niet zo makkelijk beantwoord worden. In 2025 wordt het watersysteemmodel opnieuw door de provincie geactualiseerd. Dat model zal een aantal antwoorden geven. Mevrouw Ruijs benadrukt dat permanent wordt aangevuld. Het is niet zo dat dit met één nattere periode definitief is aangevuld. Dit is een permanente opgave. Het gaat over drukopbouw en de hoeveelheid water. WDD kijkt hiernaar.

Wanneer robuuste informatie beschikbaar is over het aanvullen van het grondwater zal dit met de commissie gedeeld worden.

De heer *Verhoeven* verwijst naar de opmerking over het vooraf stellen van technische vragen. Mevrouw Ruijs beantwoordt deze vragen met voorspellingen / verwachtingen richting toekomst. Dit is zijns inziens geen beantwoording en op deze wijze kan geen debat worden gevoerd over de Burap.

De *voorzitter* beaamt dat er niet gesproken kan worden over informatie die niet beschikbaar is. Dat is een frustratiepunt, maar tegelijkertijd is dat ook de realiteit en het eeuwige dilemma van het DB.

De heer *Tholen* verwijst naar de vraag over het droogteteam en het klimaatrobuust team. Dit is hetzelfde team, maar de naamgeving hiervan is doorontwikkeld. Dit team heeft als opdracht om waterconserverende maatregelen te treffen in het hele werkgebied. Afgelopen jaar zijn zij ook bezig geweest met knelpunten. Het team wordt aangestuurd door de gebiedsbeheerders. Het automatiseren van stuwen is een tijd geleden opgestart aan de hand van het programma 'Leven-De-Dommel'. In dit geval gaat het voornamelijk over het vervangen van schotbalkstuwen of andere bestaande stuwen. De meeste worden op dezelfde locatie teruggeplaatst. Af en toe wordt de locatie veranderd en wordt de stuw volgens een projectplan geplaatst. Over het algemeen gaat het dus om vervanging van de oude stuwen met nieuwe geautomatiseerde stuwen.

Er waren wat vragen over oeverafkalving. Met de eerste natte periodes is veertien kilometer oeverafkalving geconstateerd. In het najaar zal hier waarschijnlijk een aantal kilometer aan toegevoegd moeten worden. De onkosten die hiermee

² In de voorjaarsnota 2025-2030 is voor deze stimuleringsregeling in de exploitatie een totaalbudget opgenomen van € 12,5 miljoen voor de jaren 2024 tot en met 2027. De regeling wordt naar verwachting in maart 2025 opengesteld. Naar verwachting wordt het budget van € 2 miljoen voor 2024 na aftrekking van in 2024 gemaakte voorbereidingskosten toegevoegd aan de taakreserves. Voor de jaren 2025 tot en met 2027 resteert derhalve nog € 10,5 miljoen. In de voorjaarsnota 2026 wordt het bedrag dat in 2024 is toegevoegd aan de taakreserve gecorrigeerd in het budget van de regeling, zodat het totale budget 12,5 miljoen bedraagt.

gepaard gaan, zitten voor een gedeelte in beheer en onderhoud en voor een gedeelte in toekomstige projecten, waar de robuustheid van het watersysteem ook meteen in wordt meegenomen.

De heer *Van Selst* vraagt of in de afkalving van de oevers ook rekening is gehouden met het materiaal dat op de bodem van de sloten komt, waardoor deze verondiept zijn.

De heer *Tholen* geeft aan dat er afspraken bestaan over hoe diep een sloot moet zijn en hoeveel water deze moet afvoeren. Waar de oevers hersteld kunnen worden vanuit het reguliere beheer en onderhoud, daar zal het bodemsegment verwijderd worden.

De heer *Van Selst* concludeert dat de sloot dan in oude staat wordt teruggebracht.

De heer *Tholen* beaamt dit. Wanneer hier veranderingen in plaatsvinden, moet hier binnen een project met de omgeving over worden gesproken. Dit kan niet eenzijdig worden besloten door WDD.

Er is een aantal vragen gesteld over het infiltreren. Maaswater heeft inderdaad een andere samenstelling dan het gebiedseigen water. In de wintermaanden kan een extra aanvulling gedaan worden, met name op de hoge winterkoppen. Dat kan via de kanalen. De kanalen staan in verbinding met de Maas. Hierbij speelt altijd de afweging: gaan we droog zitten of laten we deels ander water binnen inclusief met enige vervuiling? Ander water vasthouden is geen mogelijkheid. Het zou mooi zijn als al het water in het gebied bleef, maar zo werkt het systeem niet, omdat WDD op een hellend vlak ligt.

De heer *Van Selst* vraagt of het inlaten van water evenredig geldt voor de landbouw en de terreinbeherende organisaties (TBO's).

De heer *Tholen* geeft aan dat door het breed grondwateroverleg is gezegd dat op onttrekking dertig procent verminderd zal worden en dat gefocust wordt op meer infiltratie (150 miljoen m³) over heel Brabant. Daarvan is honderd miljoen toegezegd aan de TBO's. De overige vijftig miljoen zou in de landbouw moeten landen. Dit zijn de grote getallen waar WDD ruimte voor aan het zoeken is. Deze zoektocht loopt nog en WDD is daarbij in goed gesprek met de TBO's. Ook is WDD voornemens om betere afspraken te maken met België.

De regeling 'Betere Bodem met Melkkoeien' is afkomstig uit de biodiversiteitsmonitor.

De heer *Lokin* gaat in op de vraag over kansrijke alternatieven HOWABO. De doelstelling voor eind 2024 is, dat WDD dan moet weten welke bouwstenen welke impact meebrengen en wat de daar bijbehorende inspanningen zijn. Dit gaat van belangrijke invloed zijn op de prioritering van de bouwstenen. Alle bouwstenen zijn nodig om de vijftig miljoen kuub te realiseren. Het is de vraag hoe zo snel mogelijk met de grootste impact kan worden gewerkt om op basis daarvan de maatregelen te ordenen.

Wat betreft de grondaankoop van 409 hectare, wordt uitgelegd dat dit het saldo is wat WDD verwacht, maar dat is geen doel op zich. De grondportefeuille is het 'wisselgeld' om projecten te kunnen uitvoeren die op de lijst staan. De toekomstverwachtingen zijn in kaart gebracht en daarmee is een inschatting gemaakt van het aantal hectares dat - op basis van de huidige inzichten van de

grondmarkt - aangekocht kan worden. Het is lastig om in te schatten hoe de markt zich gaat ontwikkelen. Wanneer de werkelijkheid afwijkt van de inschatting is dit niet erg. De grondaankopen gaan via de balans, waar dus ofwel euro's op staan ofwel grondbezit. Dit heft elkaar dus in zekere zin op. Het aankopen van grond kan helpen om projecten uit te voeren, maar wanneer het niet lukt, brengt dit geen financiële risico's met zich mee.

De heer *Van Selst* geeft aan dat de grondprijs momenteel niet zeer hoog ligt. Aankoop en verkoop is ongeveer op dezelfde waarde gewaardeerd. De grondaankopen die WDD niet zelf doet, maar door een andere partij worden geregeld, hebben vaak een ander prijskaartje.

De heer *Lokin* geeft aan dat WDD ofwel zelf de grond aankoopt of dat de provincie dit voor WDD doet. Wanneer het gaat om een project in samenwerking met de provincie, dan koopt de provincie de grond aan. Echter, zowel WDD als de provincie zitten vast aan bepaalde regels en richtlijnen. Een particulier heeft meer vrijheid in de hoogte van een bieding en dat leidt ertoe dat WDD en de provincie vaak aan de zijlijn blijven staan.

Mevrouw *Van Santvoort* verwijst naar haar vraag inzake het project Vencomplex Leenderbos Tongelreep.

De heer *Tholen* antwoordt dat de onteigeningsprocedure destijds in de oude systematiek is gestart met de provincie. Met de ene grondeigenaar wordt gesproken.

Mevrouw *Van Santvoort* vraagt of ook geprobeerd wordt om er gezamenlijk uit te komen. Het is immers in de nieuwe procedure de bedoeling om zo min mogelijk tot onteigening over te gaan.

De heer *Tholen* beaamt dit. Destijds is de onteigeningsprocedure opgezet met de eisen die op dat moment golden. Het gesprek met de eigenaar heeft de intentie om te proberen er samen uit te komen. Uiteindelijk volgt een eindoordeel.

De heer *Jacobs* verwijst naar zijn openstaande vraag inzake de rol van BIJ12.

Mevrouw *Ruijs* geeft aan dat BIJ12 een bureau is dat toetst of wordt voldaan aan Europese kaders wat betreft staatssteun. Dat is een belangrijk orgaan, dat een beoordeling uitvoert. Daarmee is WDD in overleg.

De heer *Jacobs* vraagt of BIJ12 uitsluitend toetst op staatssteun.

Mevrouw *Ruijs* antwoordt dat BIJ12 toetst op alle relevante aspecten waaraan voldaan moet worden. Mevrouw Ruijs heeft alle vertrouwen dat de medewerkers van WDD dit proces goed stroomlijnen.

De heer *Van Gerven* vraagt het DB dieper in te gaan op de gebiedsgerichte aanpak, inzake de politieke situatie.

De heer *Lokin* geeft aan dat het NPLG een nationaal programma betreft. Met het vervallen van de budgetten heeft de provincie Noord-Brabant besloten door te gaan op het ingeslagen pad. De provincie heeft hier een budget voor, maar dit ligt

vele malen lager dan het budget dat oorspronkelijk beschikbaar was gesteld vanuit het NPLG. Er is geen reden voor stagnatie.

De heer *Tönissen* verwijst naar zijn vraag over de financiering van het HWBP.

De heer *Tijhof* geeft aan dat dit te maken heeft met de berekeningssystematiek. Ook heeft het te maken met de risico's. In geval van een vertraging, dan gebeurt dit in het eerste jaar, waardoor er een overschrijding volgt in het totaal naar het volgende jaar toe. Daarom wordt de overschrijding geboekt in het jaar van de aanvraag en niet in het jaar van de uitvoering en is er sprake van een verschil in jaargangen. In de ideale situatie zou dit moeten worden verrekend. De praktijk is dat het merendeel van alle projecten duurder uitvalt dan van tevoren bedacht. Dat zorgt voor een jaarlijkse extra bijdrage.

Advies commissie

De commissie adviseert positief over het voorstel. Het voorstel wordt als bespreekstuk geagendeerd voor de komende AB-vergadering.

2.2

Middellange termijn financiering HWBP

Fabian Tijhof

Advies uit te brengen over het voorstel aan het AB om:

1. in te stemmen met het onderschrijven van het belang van de solidariteit van de waterschappen ten aanzien van waterveiligheid en het HWBP.
2. kennis te nemen van de voorwaarden zoals verwoord in de nota "Middellange termijn financiering HWBP" (bijlage 1)
3. in te stemmen met de bestuurlijke voorwaarden Waterschap De Dommel onder de te maken vervolgafspraken over de toepassing en verrekening van de Projectgebonden Eigen Bijdragen
 - subsidieverlening op basis van raming, vaststelling van subsidie op basis van werkelijke subsidiabele kosten en met in achtneming van de 10% PGEB
 - controle van de werkelijke subsidiabele kosten dient te worden uitgevoerd door een onafhankelijke accountant
 - Inzicht in en verrekening van de extra financiële middelen voor de middellange termijn dient te worden opgenomen voor de niet "afgerekende" PGEB vanaf 2014 (circa € 400 mln.)
4. in te stemmen met het afgeven van een intentie om als waterschappen de extra financiële middelen voor het HWBP beschikbaar te stellen voor de periode 2030-2036 onder de voorwaarden zoals vermeld onder beslispunt 2 en 3.

De heer *Tijhof* geeft een korte toelichting op het HWBP. De commissie is reeds geïnformeerd over hoe het programma in het werk gaat en hoe uiteindelijk is gekomen tot waar WDD nu staat. In het AB op 2 oktober 2024 heeft de commissie aangegeven het eens te zijn met de brief die het DB heeft gestuurd. De commissie kan zich vinden in de punten die het DB aanhaalt. Vrijwel alle punten uit de brief worden overgenomen door het Commissie Waterkeringen (CWK). Echter, in de gevoerde onderhandelingen is aangegeven dat de voorwaarden ook echt voorwaardelijk zijn. Een aantal van die zaken kan direct opgepakt worden en kan in het voorstel meegenomen worden. Een aantal andere punten is moeilijker om op dit moment al in te vullen. Hier is een onderzoek voor nodig en dit is in 2025 voorzien. De heer Tijhof heeft hierbij de opmerking gemaakt dat het van groot belang is om dit op korte termijn op te pakken. Hij heeft gevraagd dit voor de

zomer van 2025 nadere invulling te geven, zodat dan de laatste voorwaarden ook invulling krijgen. Zo kan met elkaar gewerkt worden aan een programma wat ook voorspelbaar is, waarin het vertrouwen ook op een nette manier is beschreven en goed is vastgelegd. Een aantal zaken is nu reeds meegenomen en een aantal andere zaken wordt nader ingevuld, hopelijk voor de zomer van 2025. Dit wordt niet in de voorwaarden opgenomen. De voorwaarden worden niet aangepast, omdat de andere waterschappen akkoord hebben gegeven op deze beslispunten. Dit is lastig aan te passen en wordt verduidelijkt door middel van een oplegnotitie bij het besluit, wat naar de ALV gaat en waarin 2025 zwaarder wordt ingezet en de voorwaarden nader worden geduid. Zodoende is iedereen op de hoogte van de voorwaarden en weet waarom dit zo gebeurt.

De heer *Rombouts* verwijst naar de woorden van de heer Tijhof dat de voorwaarden in de vergadering worden besproken en het voorstel wordt toegelicht. De heer Rombouts vraagt hoe de besluitvorming in z'n werk gaat en wat er gaat gebeuren als hiertegen wordt gestemd. De PvdA informeert naar het stuk waar wordt beschreven dat het Rijk vijftig procent aan cofinanciering moet bijdragen. Gevraagd wordt wat er gebeurt wanneer het Rijk dit niet doet en wat dan het plan B is.

De heer *Dewachter* heeft een ambivalent gevoel: hij is enerzijds blij met hetgeen de portefeuillehouder zegt, maar heeft veel moeite met voorliggend stuk waarin wordt uitgegaan van solidariteit. Hij stoort zich aan de toonzetting en leidt af dat de netto betalende waterschappen de schuldigen zijn van de achterstanden en de falende versnellingen. Dat schoot bij Water Natuurlijk in het verkeerde keelgat. Het AB heeft zich in vertrouwen achter de brief van het DB gesteld. Nu blijkt dat de voorwaarden slechts gedeeltelijk worden overgenomen. Als het stuk blijft zoals het nu is, moet de fractie tegen stemmen. Dan is niet alles overgenomen, terwijl dit slechts voorwaardelijk is. Ook mist de fractie de concretisering wanneer zaken opgepakt worden. In de brief staat duidelijk dat met de 400 miljoen aan de slag gegaan moet worden, terwijl uit het stuk blijkt dat de uitvoering op de lange baan geschoven wordt. De tien waterschappen die nog wat moeten doen, kunnen dit misschien wel verrekenen met hun eigen bijdrage voor de resterende projecten. Ten aanzien van de waterschappen die al klaar zijn, daar is het onduidelijk wat ermee gebeurt. WDD mag vanaf 2030 al wel flink gaan bijbetalen. Het gaat om elf procent van de begroting. In het stuk is gesteld dat het over de middellange termijn gaat en in 2025 een voorstel voor de lange termijn opgesteld wordt, waarna het financieel lager wordt. Ook de HOWABO gaat geld kosten. Water Natuurlijk vraagt of dit ook is meegenomen. Kortom: de fractie ziet een enorme kostenstijging en tegelijkertijd worden niet alle voorwaarden meegenomen en geconcretiseerd. Dit zorgt ervoor dat de zorgen van de fractie blijven bestaan. Een oplegger gaat dit niet oplossen. Eigenlijk moet er een ander stuk komen, met een andere toonzetting.

De heer *Verhoeven* sluit zich aan bij de voorgaande twee sprekers. De fractie is wel verheugd om te horen dat iets van de voorwaarden worden overgenomen. Het is nog niet helemaal rond. Daarom vraagt het CDA hoe de heer Tijhof de slagingskans ziet om de afspraken te concretiseren.

De heer *Steunenberg* sluit zich aan bij het pleidooi van Water Natuurlijk. Ook vraagt de VVD zich af waarom WDD meer betaalt dan andere waterschappen,

vooral vergeleken met de andere waterschappen in Noord-Brabant, maar ook in de landelijke vergelijking. De VVD is hiervan geschrokken.

De heer *Van Gerven* denkt dat de heer Dewachter de spijker op z'n kop slaat. De controle is weg en er moeten meer concrete afspraken komen. De eerste clausule kan weggelaten worden. Er bestaat weinig inzicht in wat er met het geld gedaan wordt. Op dit moment zou de fractie ook tegen het stuk willen stemmen. De kosten lopen hoog op en op deze manier leidt dit tot onacceptabel hoge bedragen.

De heer *Van Selst* is het met de eerdere sprekers eens en pleit ervoor om de solidariteitsbijdrage evenredig te berekenen.

Mevrouw *Van Santvoort* sluit zich aan bij de voorgaande sprekers en wil solidair zijn, zeker gezien de klimaatverandering. De reactie van de heer Tijhof begon goed. WDD zit echter met vele problemen. Mevrouw Van Santvoort vraagt zich af of het waterschap ook gebruik kan maken van het calamiteitenbudget. WDD moet heel veel geven, maar krijgt niet altijd evenveel terug.

De heer *Verhees* steunt het pleidooi van Water Natuurlijk. De heer Verhees heeft moeite met de huidige gang van zaken en vraagt zich af of het waterschap akkoord zou moeten gaan wanneer niet alle voorwaarden overgenomen worden. De fractie pleit ervoor om de eisen aan de Unie van Waterschappen duidelijk te formuleren, ook in het vervolgtraject.

De solidariteitsbijdrage is goed, maar het lastige is dat WDD dit reeds betaalt en dat dit niet landelijk via de belastingen wordt geregeld. Het is de vraag of dit op deze manier geregeld moet worden, zeker wanneer niet alle voorwaarden worden overgenomen.

De heer *Tijhof* dankt voor de vragen. Stel, dat het Rijk niet meewerkt aan de vijftig procent, dan moeten de waterschappen terug naar de tekentafel. Overigens is dit zeker niet de verwachting. Op basis van de gesprekken, die op de achtergrond plaatsvinden, verwacht hij medewerking van het Rijk.

De heer *Rombouts* licht toe dat hij iets anders bedoelt. Hij vraagt wat er gebeurt wanneer de commissie het er niet mee eens is en zich terugtrekt.

De heer *Tijhof* geeft aan dat de waterschappen een wettelijke verplichting hebben te vervullen om vijftig procent van de kosten van het HWBP te betalen. Dat betreft veertig procent aan solidariteitsbijdrage en tien procent projectgebonden bijdrage. Die verplichting blijft bestaan. Het gaat hierbij om de periode 2030-2036. Op het moment dat WDD niet meedoet, staan ze feitelijk alleen. Het gevolg is dat de voorzitter naar de ALV gaat met een negatief advies. Dan zal opnieuw gestart moeten worden en moet het gesprek worden aangegaan.

De heer *Dewachter* heeft een vraag over de percentages die zijn genoemd door de heer Tijhof. Hij vraagt of dit geldt voor de waterschappen die een project hebben of ook voor de waterschappen die netto betalend zijn.

De heer *Tijhof* denkt niet dat een negatief advies in de ALV het waterschap verder gaat brengen in de gesprekken. Er kan verder en zwaarder ingezet worden op de gestelde voorwaarden, dan pertinent een negatief advies te geven. Het gaat om de intentie om per 2030-2036 geld ter beschikking te stellen. Over de

voorwaarden wordt in 2025 nog gesproken. Het belang van waterveiligheid is bepalend. Ook WDD moet bijdragen in de solidariteit voor het HWBP. Daarom roept de heer Tijhof op om zwaarder in te zetten op de voorwaarden en de kans te geven om de voorwaarden nader uit te werken. Daar moet zijns inziens het zwaartepunt liggen. Het programma moet binnen de kaders en op basis van de voorwaarden gevormd worden, zoals WDD dit wil. De heer Tijhof zal hier op inzetten. De heer Tijhof verduidelijkt desgevraagd dat HOWABO hier vooralsnog niet onder valt.

De heer *Van Rijckevorsel* leidt uit de reactie van de heer Tijhof af dat de commissie wordt gevraagd om in te stemmen met de intentie om als WDD de gewenste bijdrage te leveren. Luisterend naar eerdere sprekers is de meerderheid van mening dat voorliggend stuk met de huidige toonzetting geen positief advies zal krijgen, omdat eerst aan de voorwaarden gewerkt moet worden, voordat een intentieverklaring kan volgen.

De heer *Tijhof* beaamt dat de commissie wordt gevraagd in te stemmen met deze intentie, onder de voorwaarden die met elkaar zijn vastgesteld. Op het moment dat die voorwaarden onvoldoende zwaar worden ingezet, dan ontstaat een andere discussie en vervalt dit dus ook. Dan gaat het niet door.

Mevrouw *Aerds* vraagt waarom deze intentie op dit moment uitgesproken moet worden. Het lijkt mevrouw Aerds logischer om dit pas te doen op een later moment wanneer men antwoorden en zekerheden heeft.

De heer *Tijhof* geeft aan dat dit onder andere te maken heeft met de projectenplanning van de waterschappen. De projecten worden op dit moment compleet voorgefinancierd omdat de budgetten opraken en eigenlijk onvoldoende zekerheid geboden kan worden. Er moeten grote risico's worden genomen om projecten op te starten.

De heer *Dewachter* vraagt wat zou helpen om daadwerkelijk tot een aangepast besluit te komen. Water Natuurlijk signaleert dat er grote zorgen bestaan, maar ook dat men niet onwelwillend is om mee te werken.

De heer *Tijhof* geeft aan dat de voorwaarden, zoals gesteld door WDD, niet allemaal expliciet in het stuk zijn verwoord dat aan de Unie van Waterschappen wordt voorgelegd, maar deze voorwaarden staan wel in het eigen stuk. Daarom vraagt het DB de commissie in te stemmen, onder voorwaarde van de voorwaarden die in het voorstel naar het AB zijn opgenomen.

De heer *Dewachter* geeft aan dat de voorwaarden niet allemaal in het stuk naar de Unie staan beschreven, wat betekent dat de voorzitter tegen zou moeten stemmen.

De heer *Tijhof* denkt dat de voorzitter een stemverklaring kan afgeven.

De heer *Dewachter* denkt dat de stemverklaring alleen verklaart waarom de voorzitter tegen stemt.

De heer *Tijhof* geeft aan dat een aantal voorwaarden van WDD nu reeds meegenomen worden. Een aantal andere voorwaarden moet in 2025 worden

onderzocht en uitgewerkt en deze moeten later ook meegenomen worden. Op het moment dat niet voldaan wordt aan deze voorwaarden, op de manier waarop WDD dat voldoende acht, dan vervalt de intentie.

De heer *Verhoeven* heeft begrepen dat WDD zich moet neerleggen bij het meerderheidsbesluit van de ALV van het HWBP en vraagt of dit correct is.

De heer *Tijhof* is ervan overtuigd dat dit niet in het voorliggende stuk is gesteld.

De *voorzitter* denkt dat de intentie en de invulling van de intentie uit elkaar gehaald zouden moeten worden.

De heer *Rombouts* geeft aan dat in de brief een duidelijk aantal voorwaarden is verwoord. Daar staat de commissie achter. De heer Rombouts denkt dat het belangrijk is dat aan deze voorwaarden wordt voldaan en hier geen andere voorwaarden aan worden toegevoegd, waar de commissie niet achter staat. Wanneer dit niet het geval is, kan het DB niet vóór stemmen. Hij denkt hiermee een samenvatting van het algemeen gevoel te verwoorden.

De heer *Tijhof* sluit zich hierbij aan. Hij heeft het vertrouwen dat de gestelde voorwaarde duidelijk zijn. De zaken die naar voren zijn gekomen tijdens de vergadering van heden worden door de heer Tijhof onderschreven. Dit geeft hem kracht in 2025, in de fase van uitwerking en verduidelijking.

TOEZEGGING 2 - De heer *Tijhof* zegt toe om terug te komen op de vraag naar de waarde van de negatieve stem van de commissie op het moment dat een meerderheid vóór stemt in de Unie van Waterschappen.³

De heer *Dewachter* kan zich voorstellen dat er verschil zit in het stemgedrag in de Unie van Waterschappen enerzijds en de alliantie HWBP anderzijds, ook al zijn het misschien dezelfde personen, maar dan onder een andere organisatie. De heer Dewachter neemt voorliggend stuk graag mee terug naar de fractie en gaat in gesprek over het al dan niet volgen van de intentie. Het is de vraag hoe in dit proces verder kan worden gekomen. Het vertrouwen moet daarin groeien, denkt Water Natuurlijk.

De heer *Tijhof* denkt dat het vertrouwen vergroot kan worden door het invullen van de voorwaarden. De voorwaarden zijn uiteraard al bekend.

De heer Tijhof terug op de vraag van de VVD. WDD betaalt inderdaad veel, vergeleken met de andere waterschappen in Brabant. Dit vloeit voort uit het inwonertal. De solidariteitsbijdrage is hierop gebaseerd.

³ De Unie van waterschappen is een vereniging. Besluitvorming binnen een vereniging vindt in principe plaats bij meerderheid van stemmen (50% +1). In het kader van de beeldvorming over het belang van Waterveiligheid voor de waterschappen streeft de Unie van waterschappen naar unanimiteit bij de stemming inzake besluiten rondom waterveiligheid naar de partners (Rijk en HWBP). Unanimiteit in de besluitvorming geeft een krachtig signaal af aan de omgeving.

De *voorzitter* concludeert dat het DB het stuk mee terugneemt, inclusief alle op- en aanmerkingen. Vervolgens zal het stuk vergezeld van een oplegger geagendeerd worden voor de AB-vergadering.

De heer *Tijhof* denkt dat het van belang is om te blijven inzetten op de scherpste van de voorwaarden en de toonzetting. Verder is een heldere deadline, een duidelijke afbakening van de voorwaarden van belang, alsmede en de invulling hiervan. De heer *Tijhof* gaat ervan uit dat er in voldoende mate aan die voorwaarden wordt voldaan. Dat is nodig om te kunnen instemmen met de intentie om per 2030 te gaan bijdragen aan het HWBP, voor de derde periode.

3 Mondelinge terugkoppeling door de portefeuillehouders

3.1 Voorbereid de winter in

De heer *Tholen* geeft aan dat voorliggend stuk een zevental gebieden betreft, die afgelopen jaar behoorlijk zijn getroffen door wateroverlast, zijnde de Reusel, de grote Beerze, de kleine Beerze, rondom De Run, het vennengebied rond Wentersel, de Oude en Nieuwe Leij te Goirle, Mortelen bij Oirschot en een gedeelte van Boxtel. WDD heeft maatregelen ontworpen om in deze gebieden te nemen, omdat de buffercapaciteit in betreffende gebieden minimaal is. De watergangen worden zo laag mogelijk gehouden, zodat er bij regenbuien directe afvoer is, maar tegelijkertijd verdroging wordt voorkomen. Tot op heden is er van verdroging nog geen sprake. Dit wordt ook bewerkstelligd door meer te maaien: 75 procent van het talud en bodem (in plaats van vijftig procent). Hier hoort wel een ecologische toets bij. Daarnaast worden stuwen en gemalen zo min mogelijk ingezet, zodat een maximale afvoercapaciteit gegenereerd kan worden. Waar het kan, wordt water vastgehouden. De hoogwatergeul bij de Kleine Beerze is destijds aangepast aan de situatie die eerder speelde. Dit wordt voor nu zo gelaten. Eventueel volgt aanpassing in de toekomst. Ook zullen de watergangen geschouwd worden in de gebieden en op basis daarvan worden eigenaren aangesproken, wanneer nodig, om te borgen dat het watersysteem goed op orde is. Ook zal onderzoek plaatsvinden naar onderhoudsvrije beektrajecten en de effecten hiervan. Daarbij is ook de vraag aan de orde of hier anders mee omgegaan moet worden. Deze maatregelen zullen tot 31 januari 2025 op de zeven gebieden worden toegepast. Direct na de jaarwisseling kan gestart gaan worden met de evaluatie van de maatregelen. Op 31 januari 2025 kan een besluit genomen worden over de eventuele afschaling, opschaling of continuering van de maatregelen. De extra kosten die hierbij worden gemaakt, vallen onder het onderhoud van het watersysteem. In de overige gebieden zullen de normale beheer- en onderhoudsmaatregelen voortgezet worden. Waar mogelijk wordt water vastgehouden.

De heer *De Bijl* vraagt of TBO's ook verplicht worden de B- en C-watergangen te gaan maaien.

De heer *Tholen* geeft aan dat de TBO's kijken naar het watersysteem. Wanneer bovenliggende grondeigenaren last hebben van het niet maaien van die watergangen, zullen de TBO's hierop aangesproken worden.

De heer *Van Selst* vraagt of een prioritering wordt aangebracht binnen de zeven doelgebieden.

De heer *Tholen* geeft aan dat alle zeven gebieden bij de gebiedsbeheerders in gelijke mate aandacht krijgen en onder een vergrootglas liggen. Zij geven vervolgens aan waar de extra maatregelen uitgevoerd kunnen worden.

Mevrouw *Van der Zanden* vraagt hoe dit alles gecommuniceerd wordt met de omgeving. Daarnaast wordt gevraagd hoeveel procent deze zeven gebieden omvatten ten opzichte van het totale oppervlak van WDD.

De heer *Tholen* geeft aan dat er een boodschap zal uitgaan. De zeven gebieden omvatten samen ongeveer 25 procent van het werkgebied.

De heer *Peeters* geeft aan dat de communicatieboodschap reeds is verspreid, onder andere in het BD, maar ook in andere lokale dagbladen.

De heer *Dewachter* complimenteert de gebiedsbeheerders en WDD voor de gedegen afweging.

3.2 **Stimuleringsregeling landelijk gebied**

Mevrouw *Ruijs* geeft een terugkoppeling over de stand van zaken en de voortgang, naar aanleiding van het beeldvormend overleg wat heeft plaatsgevonden bij ZIN. Op dit moment wordt de stimuleringsregeling met BIJ12 besproken. Het DB zal hieromtrent besluiten en kunnen aanvragen worden ingediend bij de beoordelingscommissie en is het streven om de regeling zo spoedig mogelijk te effectueren. Hierbij streeft het DB naar 1 maart 2025 / 1 april 2025. Op deze manier komt het gebied in beweging. Tegelijkertijd is er in het beeldvormend overleg een uitwisseling geweest over de inhoud van de regeling. Het DB heeft duidelijk gemeld dat het een regeling is die aanpasbaar is. WDD wil meebewegen met alle goede initiatieven die kunnen worden opgenomen en vindt het belangrijk om te evalueren welke maatregelen aangevuld kunnen worden. WDD zal meteen na inwerkingstelling starten met de evaluatie. Daarbij zal het Algemeen Bestuur ook consulterend betrokken worden.

Mevrouw *Van der Zanden* vraagt of de regeling ook onder de minimalis-regelingen gaat vallen.

Mevrouw *Ruijs* reageert bevestigend.

3.3 **Kaderrichtlijn Water Impulsprogramma Brabant**

Mevrouw *Ruijs* geeft aan dat zij helaas niet aanwezig is geweest bij de bijeenkomst met het AB, die twee weken geleden heeft plaatsgevonden. Er zijn toen een aantal bestuurlijke vragen gesteld. Er wordt nog ervaring opgedaan wat al dan niet in een beeldvormend overleg besproken kan worden. Voor het DB waren deze bestuurlijke vragen niet randvoorwaardelijk. Beeldvormende overleggen moeten tweezijdig zijn, denkt mevrouw Ruijs, en ze verwijst naar de evaluatie.

Mevrouw Ruijs verwijst naar de persbijeenkomst van hedenochtend met de drie Brabantse waterschappen én de provincie. De KRW Water Impuls Brabant is kort benoemd. Er is een goede samenwerking met de pers ontstaan in relatie tot de KRW Brabant. Er bestaat een groot draagvlak voor het organiseren van dit programma. De factsheet is aan de journalisten verstrekt. Deze is beschikbaar voor alle commissieleden om mee te nemen.

Zoals aangegeven bij agendapunt 2.1 gaat mevrouw Ruijs vervolgens in op de ecologische gedragscode. De gedragscode die in Nederland gold, loopt af per 31 december 2024 en kan niet verlengd worden. LVVN en de RVO toetsen of de gedragscode voldoet voor alle soorten bescherming. De rechter is daar met een aantal uitspraken heel strikt in geweest. Dat maakt dat de waterschappen onder de loep liggen, wat betreft de nieuwe gedragscode welke is voorbereid. Vanuit de Unie van Waterschappen is samengewerkt om een goede, nieuwe gedragscode te ontwikkelen. Echter, het indienen daarvan zorgt voor problemen. Spreker verwijst naar de uitzonderingssituaties wat betreft het klepelen. Hierover is in Trouw een artikel verschenen. Voor WDD is klepelen geen frequente maatregel die ingezet moet worden. WDD zou met de nieuwe gedragscode uit de voeten kunnen, maar er zijn andere waterschappen waar dat niet voor geldt. Er vindt overleg plaats met het Ministerie en de staatssecretaris. Mevrouw Ruijs heeft goede hoop dat toepassing van de gedragscode per 1 april 2025 haalbaar is. Er is een periode van drie maanden waar geen gedragscode bestaat; de gedoogperiode. Hierover vinden overleggen plaats.

Mevrouw *Lammers* vraagt of het klopt dat WDD niet achter de statements staat, zoals deze zijn beschreven in het artikel in Trouw.

Mevrouw *Ruijs* gaat hier geen statements over geven. Het is essentieel dat de waterschappen in het oog houden dat het werk uitvoerbaar blijft. De intentie van de waterschappen is altijd om werkzaamheden met zo min mogelijk schade uit te voeren.

Mevrouw *Lammers* benadrukt dat niet-wetenschappelijke uitingen zijn gedaan in Trouw, namens alle waterschappen. Dat acht de fractie niet correct.

Mevrouw *Ruijs* erkent deze kritiek,

3.4

Reactie op motie PvdD 'Een dijk van verstand voorkomt een zee van problemen'

De heer *Lokin* heeft schriftelijk gereageerd op genoemde motie. Het DB was enige tijd nalatig in de beantwoording. De heer Lokin hoopt dat dit is rechtgezet met de brief die is gestuurd.

In grote lijnen vat de heer Lokin de brief samen. WDD baseert zich op de laatste klimaatscenario's en vertrouwt IPCC als autoriteit op dit gebied. In maart 2023 is het laatste rapport verschenen, wat in oktober 2023 door het KNMI is vertaald naar de situatie voor Nederland. Hier zitten twee kanten aan: ten aanzien van de overlast is geconcludeerd dat het niet erger wordt dan in 2014 voorspeld. Wat betreft de droogte is geconcludeerd dat het wel erger wordt dan in 2014 voorspeld. Voor de overlast is dit relatief makkelijk vertaald via STOWA, in de modellen van WDD. Deze modellen worden gehanteerd. Voor de droogte wordt momenteel nog een oplossing bedacht. Dit wordt landelijk opgepakt. Hier verwacht de heer Lokin eind 2024 meer duidelijkheid over te kunnen bieden. Ondertussen zet WDD geen plussen op de klimaatscenario's van deze autoriteiten, met als belangrijkste argument dat WDD voor impact gaat en de energie beter geïnvesteerd kan worden in maatregelen die helpen om de huidige scenario's te kunnen handlen. Op 11 december 2024 zal hier dieper op ingegaan worden met een aantal deskundige collega's.

Mevrouw *Lammers* leest weinig nieuwe informatie in de brief van de heer *Lokin*, behalve dat de cijfers van 2023-2024 niet zijn verwerkt in de WDD-modellen. Het IPCC-rapport van maart 2023 is niet gebaseerd op de cijfers voor 2023, maar op wetenschappelijk onderzoek wat verschillende jaren daarvoor is uitgevoerd. Dat betekent dat WDD de interventies baseert op niet recente cijfers. Dit vindt de fractie zorgwekkend. Er ontstaan steeds grotere risico's voor ingezetenen. Het is van groot belang dat de interventies zo goed als mogelijk worden ontworpen teneinde de veiligheidsrisico's in te perken. Het waterschap vindt het prettig om zich op de begrijpelijke KNMI-scenario's te baseren. Daarom vraagt de fractie hiermee nog verder te gaan en met actuele cijfers te werken. Eventueel kan samen met de waterschappen worden ingezet op het verkrijgen van meer frequente updates vanuit het KNMI. Tussen de vorige cijfers zat een periode van tien jaar (2014 en 2024). Dit is een te lage frequentie. De Partij voor de Dieren pleit ervoor dat de waterschappen hierin samen optrekken.

De heer *Verhoeven* spreekt begrip uit voor de inbreng van de Partij voor de Dieren. De heer *Lokin* geeft aan dat er duidelijkheid bestaat over de hoeveelheid water, maar niet over de droogte. Echter, het CDA heeft in het afgelopen jaar iets anders gezien en verwijst naar de situatie in andere landen in Europa. Dit moet voorkomen worden. Spreker heeft bij personeelszaken aangegeven dat het systeem geëvalueerd moet worden, waarna de commissie hier nadere uitleg over kan krijgen. De heer *Verhoeven* heeft hier geen goed gevoel bij. Dit punt moet nadrukkelijker geagendeerd worden voor het AB.

De *voorzitter* vindt het logisch dat dit een breed gevoel is. Op 11 december 2024 wordt hier in ieder geval over gesproken. Dit onderwerp kan ook op andere momenten geagendeerd worden.

De heer *Lokin* begrijpt eveneens de zorg van de Partij voor de Dieren. Deze zorg deelt het waterschap. Het is de taak van het waterschap om een en ander zo goed mogelijk te regelen. De heer *Lokin* denkt dat mevrouw *Lammers* het waterschap overschat in het doorvertalen van recente cijfers naar het watersysteem. Dat kan het waterschap nog niet.

Wat betreft de vraag inzake de werking van het systeem: hier zal op 11 december 2024 verder op worden ingegaan. Hydrologen zullen uitleggen hoe het watersysteem werkt. Wanneer de commissie hier nog over wil doorpraten, kan dit in de toekomst nogmaals geagendeerd worden.

De heer *Verhoeven* pleit ervoor om hiervoor een hele middag uit te trekken, zodat het watersysteem in deze discussie goed uitgediept kan worden.

TOEZEGGING 3 - De heer *Lokin* zegt toe om in de loop van 2025 een dagdeel te benutten voor de gewenste verdieping van de discussie over het watersysteem.⁴

Mevrouw *Lammers* roept op om niet zelf aan de cijfers te gaan sleutelen, maar om in een hogere frequentie actuele cijfers vanuit het KNMI ter beschikking te hebben. Er moet met elkaar voor gezorgd worden om de modellen op KNMI-cijfers te baseren, zij het dan op andere scenario's dan er nu liggen.

⁴ Is opgenomen in de bestuurlijke planning voor 2025.

TOEZEGGING 4 - De heer *Lokin* neemt de wens van de Partij voor de Dieren om in een hogere frequentie actuele cijfers vanuit het KNMI ter beschikking te hebben mee.⁵

4 Ontwerpverslag van de vergadering van de commissie Voldoende water en droge voeten van 18 september 2024

Het verslag van commissie VWDV van 18 september 2024 wordt conform vastgesteld.

5 Rondvraag

De heer *De Bijl* informeert naar de positie van het waterschap binnen de ruimtelijke ordening. Het waterschap moet meegaan met de denkwijze van de gemeenten. Hierbij heeft WDD weinig te zeggen over het landschap en de ecologische aspecten.

De heer *Lokin* geeft aan dat deze positie slechter is dan dat de taak hen opdraagt. Met de huidige omstandigheden kan WDD minder zeggen. Gegeven deze positie beziet WDD of het voor het waterschap mogelijk is om verder vooraan te komen en op die manier de inbreng onderdeel te kunnen laten zijn van de afwegingen in de RO. Dat gaat goed. WDD wordt door de gemeenten gevraagd om mee te praten. Gegeven het instrumentarium doet WDD hun best en de Unie van Waterschappen is bezig met het Ministerie om hier aandacht voor te vragen. WDD is tevreden met de huidige invloed.

De heer *Van Selst* dankt de heer Tholen voor de regeling 'voorbereid de winter in', wat betreft de zeven gebieden. BBB suggereert rekening te houden met de sterke stijgingen van het waterpeil.

6 Sluiting

De *voorzitter* dankt voor constructieve samenwerking en sluit de vergadering.

De *voorzitter* sluit de vergadering van de Commissie Voldoende water en droge voeten om 15.05 uur.

Aldus vastgesteld in de commissievergadering Voldoende water en droge voeten van 12 februari 2025,

V.T.C. Slegers

M. Timmermans

⁵ Dit is aan de orde geweest tijdens de beeldvormende bijeenkomst op 11 december 2024 over hydrologie en klimaatscenario's en heeft de aandacht van het DB.

voorzitter
secretaris

	Toezeggingen	Status
1	TOEZEGGING 1 – Mevrouw <i>Ruijs</i> zegt toe om de informatie inzake de financiële programmering van de stimuleringsregeling na te sturen.	Afgehandeld <i>Zie voetnoot</i>
2	TOEZEGGING 2 - De heer <i>Tijhof</i> zegt toe om terug te komen op de vraag naar de waarde van de negatieve stem van de commissie op het moment dat een meerderheid vóór stemt in de Unie van Waterschappen.	Afgehandeld <i>Zie voetnoot</i>
3	TOEZEGGING 3 - De heer <i>Lokin</i> zegt toe om in de loop van 2025 een dagdeel te benutten voor de gewenste verdieping van de discussie over het watersysteem.	Loopt <i>Zie voetnoot</i>
4	TOEZEGGING 4 - De heer <i>Lokin</i> neemt de wens van de Partij voor de Dieren om in een hogere frequentie actuele cijfers vanuit het KNMI ter beschikking te hebben mee.	Loopt <i>Zie voetnoot</i>